Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

46

JOI, 14 NOIEMBRIE
1968, ANUL II ([illegible])

ECRAN

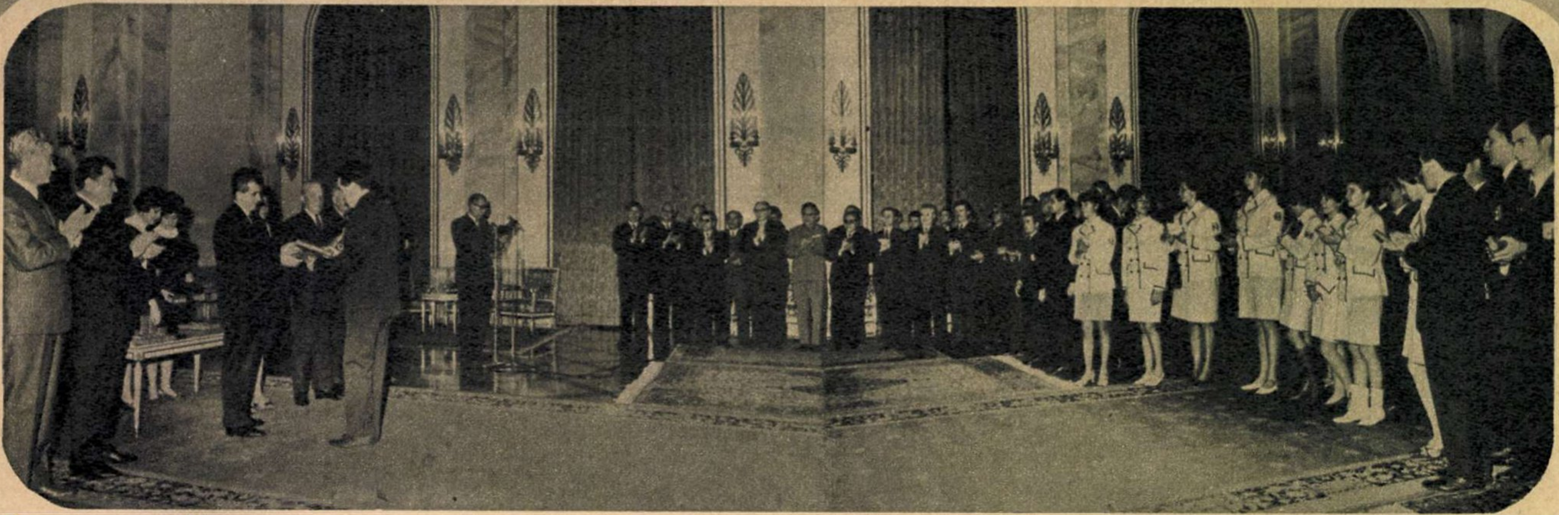

ÎNALTĂ PREȚUIRE

Vineri, 8 noiembrie a.c., sportivii români medaliați la Jocurile Olimpice au trăit clipe emoționante: la sediul Consiliului de Stat, într-un cadru solemn, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat, le-a înmînat diferite ordine și medalii ale Republicii Socialiste România, felicitîndu-i în numele conducerii partidului și statului pentru rezultatele pe care le-au obținut în marea întrecere sportivă din Mexic. Tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a urat să obțină performanțe tot mai mari în viitoarea activitate sportivă, să fie la înălțimea realizărilor poporului român, în construcția societății noi, socialiste. Un îndemn pe care toți cei prezenți l-au primit cu vii aplauze și cu hotărîrea de a-l urma întocmai.

Viitorii constructori

Tinerii pe care-i vedeți în fotografia noastră nu sînt niște turiști care ascultă indicațiile ghidului, cum s-ar părea de altfel. Aparatele din jurul lor îi trădează: ei sînt elevi la Școala de specializare postliceeală de construcții și arhitectură din Capitală. În prezent, la această școală, peste 1 400 de elevi se pregătesc intens pentru a deveni tehnicieni în specialitățile arhitectură, construcții, topografie, instalații electrice etc. Deci încă o posibilitate pentru absolvenții liceelor pentru a-și alege o meserie frumoasă.

Oră de laborator la Școala generală nr. 205 din cartierul Drumul Taberei. Un aspect obișnuit din viața elevilor noștri. Totuși vi-l facem cunoscut pentru a avea prilejul să vă spunem că Școala generală nr. 205, dată în folosință în toamna aceasta, dispune, pe lîngă cele 24 săli de clasă, și de două laboratoare — fizică și chimie — precum și de trei ateliere — lăcătușărie, tîmplărie și lucru manual. Cei 450 de elevi care învață aici au deci, cele mai bune condiții pentru a-și cultiva temeinice deprinderi practice, pe care le vor folosi în viitor în însușirea specialității preferate.

Nu, nu e vorba de o secvență cu Antonella Lualdi în rolul Andradei, frumoasa nepoată a regelui Decebal din filmul «Columna», ci de protagoniștii spectacolului cu piesa «Înșir-te mărgărite», de Victor Eftimiu, promovați pe locul I la Festivalul cultural artistic al pionierilor și elevilor, faza pe oraș, — elevii clasei a IV-a, de la Școala generală nr. 2 din Piatra Neamț.

Scrisoarea săptămînii

ULTIMUL COW-BOY

Aflu că, recent, un bărbat din S.U.A., ultimul reprezentant al meseriei sale, și-a ales o nouă îndeletnicire. N-ar fi nimic deosebit în această știre, dacă ea n-ar conține și următoarea precizare: e vorba de ultimul cow-boy autentic!) În condițiile zootehniei moderne, aspectul clasic al tradiționalilor îngrijitori și păzitori de turme din preerie și-a pierdut rostul. Ultimul cow-boy a coborît din șa. pentru a se instala la un birou sau la comenzile unui agregat.

Așadar, nu mai există cow-boy! Au rămas doar filmele și poveștile care vor continua să încînte imaginația multor generații. Ce farmec au avut oare acești simpli păstori și oameni ai cîmpiilor toride — adesea ducînd o viață grea, împovărată de lipsuri — de au intrat în legendă? În nici un caz nu e vorba în primul rînd de «farmecul» pistolului Colt și al pantalonilor cu franjuri, ci de farmecul bărbăției, al cutezanței și al dorului de dreptate, al demnității și al superbei încăpățînări de a lupta împotriva nelegiuirii, luînd întotdeauna apărare celui mai slab. Fără pălăria tradițională și fără pistoale la coapsă, cow-boy-ul din filmele «western» (cele veritabile, nu puzderia de jalnice pelicule comerciale) e frate bun cu Don Quichote sau cu haiducul nostru.

Ultimul cow-boy real și-a dat o banală demisie. Nouă însă ne place să ni-l închipuim aidoma eroului care, după ce i-a învins pe răi, rămîne întotdeauna singur înainte de «the end». El ne face, ostenit, un semn prietenos și dispare în preerie, pentru a reveni în seria următoare.

Cow-boy-i reali nu vor mai reveni.

Rămîn marile filme.

Ovidiu Zotta

TELEX
Cutezătorii

- Cea mai mică înotătoare din lume la proba de fond este micuța Claudia Michael în vîrstă de 3 ani din orașul München. Recent presa și radiodifuziunea au fost invitate să asiste la o demonstrație a fetiței. Claudia a înotat fără efort timp de 30 de minute în bazinul ce îi este rezervat special obținînd certificatul de înotător de fond.

- Printre triburile de indieni din Peru se numără și Huitoto. Fetele din acest trib poartă niște ciorapi cu totul și cu totul originali. Ei sînt confecționați din... puful rațelor sălbatice vînate de bărbații din trib. Desigur ca să poată strînge puful necesar unei perechi de ciorapi fetele au nevoie de un mare număr de păsări.

TELEX
Cutezătorii

Un «zgîrie nori» la Deva?

DA!

SPUN **Cutezătorii**

La Deva și nu chiar la Deva. Mai exact — pe șantierul termocentralei electrice care se află în apropierea orașului și unde, de curînd, s-au terminat lucrările celei mai înalte construcții industriale din țara noastră: coșul de fum al termocentralei.

Date personale ale gigantului:

Înălțimea: 220 m! (Nou record pentru construcțiile înalte din țara noastră. Vechiul record, 200 m, era deținut de coșul de fum de la C.E.T.-Craiova).

Diametrul la bază: 35 m.

Diametrul la cota finală: 6,80 m

Volumul: peste 7000 m.c. beton armat.

Armătura: echivalentul unei bare metalice lungi de 715 km, cu un diametru de 10 mm.

Date particulare: realizat cu 12 zile mai înainte de termen.

Autorii performanțelor: inginerii **Iosif Vereșezan** și **Ioan Hogea**, maiștrii **Ințe Nicolae, Matei Stodler, Ioan Kalman,** muncitorii **Vilău Constantin, Grigore Tîmpău** și mulți alți cutezători. Lor și inginerului șef constructor, **Emilian Cazacu,** «Cutezătorii» le urează să fie mereu... la înălțime!

Un sfert de veac pentru descoperirea unui tablou?

DA!

SPUN **Cutezătorii**

...deoarece atîția ani a dedicat istoricul de artă român, dr. Lucia Dracopol-Ispir, descoperirii unui tablou de Raffaello Sanzio, rămas pînă deunăzi necunoscut. Pînza în dimensiune de 2 m pe 1,50 m, reprezintă în grupul central Madona cu Pruncul. *Nimeni nu știe în ce împrejurări misterioase acest tablou, creat cu cinci secole în urmă, a rătăcit dintr-o colecție în alta, ajungînd în cele din urmă în București. Cert este că Lucia Dracopol-Ispir a luat cunoștință de tablou în anul 1943. De atunci, timp de un sfert de veac, ea l-a urmărit dedicîndu-se studierii sale. Au fost ani de căutări și cercetări și, firește, de îndoieli. Analize minuțioase ale culorii, ale tehnicii preparării pastei, alte trăsăturilor stilistice specifice au demonstrat în cele din urmă autenticitatea tabloului. Tot printr-un studiu amănunțit, a fost descoperită semnătura scrisă din arabescuri, pe un motiv decorativ de pe bluza Madonei. În săptămînile trecute, toată presa italiană a anunțat senzaționala descoperire a cercetătoarei din România care, spun ziarele, «exclud orice dubiu». După comunicările făcute de Lucia Ispir-Dracopol, în fața unui numeros public de academicieni și experți italieni, a fost aleasă membră a Academiei Raffaello din Urbino (Urbino, locul de naștere al lui Raffaello).*

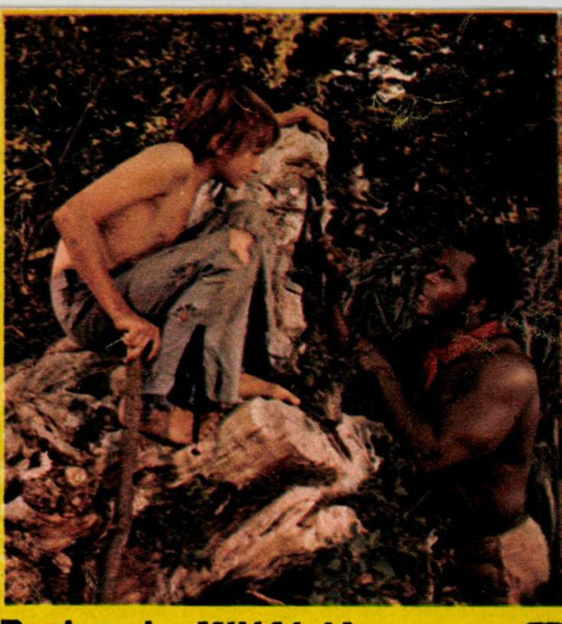

TOM SAWYER

Regizorul MIHAI IACOB vă vorbește despre versiunea cinematografică a romanului

Istoria lui Tom și Huck scrisă de Mark Twain e mereu tînără și ea va rămîne la fel de tînără pentru toate generațiile. Peripețiile, curajul, spaimele celor doi băieți reînvie o epocă plină de parfumul romantismului în lumea midle-westului (vestul de mijloc) din prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Lucrul la acest film, producție a Studioului cinematografic «București» în colaborare cu Franco-London-Film, mi-a prilejuit o plăcută reîntîlnire cu eroii pe care ultima sută de ani nu i-a îmbătrînit cu nici o zi măcar. Pentru realizarea cinematografică am lucrat cu actori din cinci țări — România, Franța, Canada, Republica Federală a Germaniei și Austria. Joe — Indianul, pe care-l veți vedea în film e un indian veritabil și-l cheamă Jaques Billadeau. Toată înfățișarea lui, ochii mici, apropiați și foarte sclipitori, pielea măslinie, agerimea i-au dat putința să compună cu autenticitate personajul. Filmul, în două serii, îl veți vedea într-un singur spectacol, la începutul lui decembrie. Această producție a fost achiziționată de toate țările socialiste și va fi prezentată de Televiziunea franceză în 13 serii, iar de cea vest-germană în patru emisiuni. De curînd versiunea de televiziune a fost premiată la festivalul internațional de la Milano.

Am să vă destăinuiesc un secret care, sînt sigur, o să vă bucure. Aș vrea să realizez un film despre Aurel Vlaicu pe care-l doresc un omagiu și-o invitație la cutezanță.

„Cutezătorilor" de care mă simt încă foarte legat și cărora le dedic un [illegible] semnătura de [illegible] ei și efortul unei veri întregi

Mihai Iacob

O VEDERE
PE ADRESA
VOASTRĂ
46
Cutezătorii

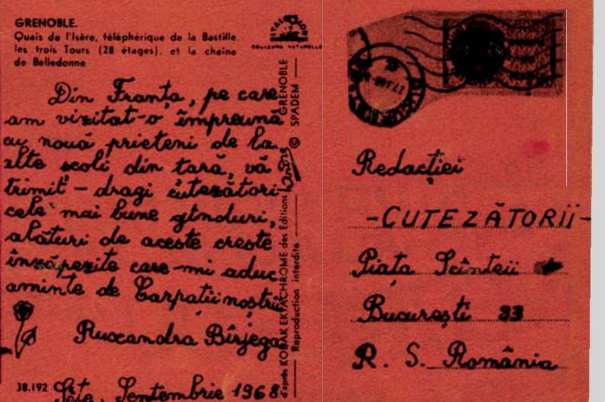

GRENOBLE.
Quais de l'Isère, téléphérique de la Bastille les trois Tours (28 étages), et la chaîne de Belledonne

GRENOBLE
SPADEM ©

Din Franța, pe care am vizitat-o împreună cu nouă prieteni de la alte școli din țară, vă trimit — dragi cutezători — cele mai bune gînduri, alături de aceste creste înzăpezite care-mi aduc aminte de Carpații noștri.

Ruxandra Bîrjega

38.192 Sète, Septembrie 1968

d'après KODAK EKTACHROME des Editions
Reproduction interdite

Redacției
-CUTEZĂTORII-
Piața Scînteii
București 33
R. S. România

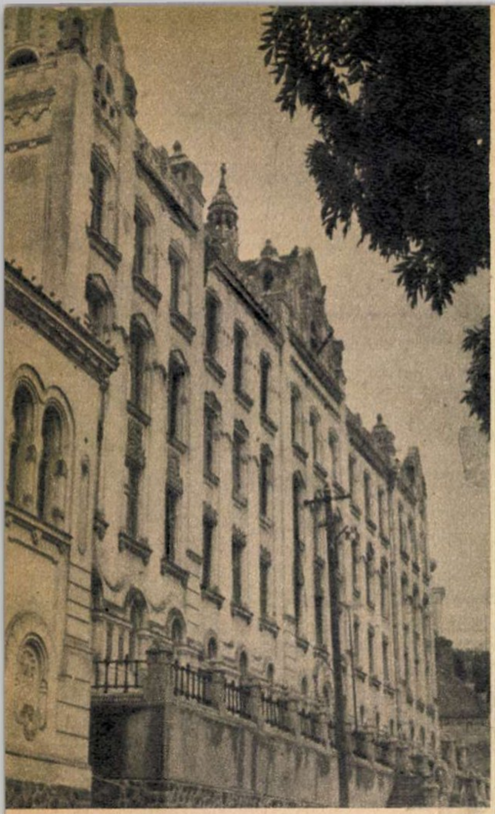

①

VEACU

DEDICĂM PAGINILE DE FAŢĂ UNUI GRUP DE ŞCOLI CENTENARE ŞI MULTICENTENARE SĂRBĂTORITE ÎN TOAMNA ACEASTA.

LICEUL «DR. PETRU GROZA» DIN ODORHEIUL SECUIESC — 375 DE ANI.

LICEUL DIN MIERCUREA CIUC — 300 DE ANI.

LICEUL «GH. LAZĂR» DIN SIBIU — 275 DE ANI.

LICEUL DIN BEIUŞ — 140 DE ANI.

ŞCOALA GENERALĂ DIN SOVEJA — 100 DE ANI.

În săptămînile care au trecut «Cutezătorii» au participat ca invitaţi la zile onomastice cu totul şi cu totul deosebite.

Sărbătoriţii erau nişte venerabili în vîrstă de la 100 la 375 de ani! Vîrste neverosimile fie şi pentru străbunici. Aceste veacuri onorează însă mai multe vechi şcoli româneşti ale căror însufleţite tradiţii sînt binecunoscute. Fericit prilej de a răsfoi împreună cîteva pagini din istoria învăţămîntului nostru.

*

Ne aflăm la sfîrşitul secolului al 16-lea, pe meleagurile ardelene. Ţinuturile de aici cunosc o puternică înflorire a meşteşugurilor şi a negoţului care au adus după ele o nevoie stringentă de cultură. Asistăm astfel la apariţia, în această perioadă, a numeroase şcoli. În documente datînd din 1593 este consemnată înfiinţarea gimnaziului din Odorheiul Secuiesc (foto 1) care poartă azi numele marelui nostru om de stat Doctor Petru Groza. Şcoala a fost cu limbă de predare latină şi aşa a rămas timp de două secole şi jumătate. Dintr-o dare de seamă alcătuită de Ordinul iezuit, chiar în anul înfiinţării, reiese că numărul elevilor se ridica la o sută. Că truda profesorilor şi a elevilor a fost rodnică de-a lungul timpului se vede din Anuarul Şcolii, în care se afirmă, nu fără mîndrie, că: **«Absolvenţii noştri îndeplinesc înalte funcţii prin Ardeal, Moldova şi Ungaria pe meleaguri nemţeşti, italiene şi leşeşti»** (foto 2). Din prefaţa acelui «Album Gymnasii» care a început să fie scris în anul 1689 (foto 3) reiese că, în această şcoală, elevii erau recrutaţi din rîndurile tuturor naţionalităţilor de pe teritoriul Transilvaniei, că români şi maghiari, saşi şi secui au învăţat laolaltă, în bună înţelegere şi prietenie.

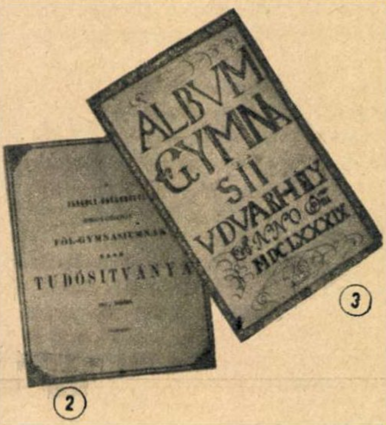

③

②

Cataloagele vremii arată că materiile care se învăţau în limba latină erau: botanica, zoologia, geografia, matematica, istoria, retorica, logica, fizica, gramatica, pentru a nu aminti decît pe cele principale. De reţinut este faptul că abia în anul 1890 se introduce cultura fizică, iar notarea elevilor începe să se facă din anul 1808. **Prima cum eminentia** era nota cea mai bună. Urma apoi **prima cum laude.** Se mai folosea notarea **prima** care însemna satisfăcător şi **secunda**, nesatisfăcător.

Născută acum aproape 4 veacuri, şcoala din Odorheiul Secuiesc a constituit un moment însemnat în cultura românească. Din rîndul elevilor săi s-au ridicat intelectuali de seamă care au adus o bogată contribuţie la progresul ţării.

*

...Să ne oprim la Miercurea Ciuc. Documentele vremii istorisesc că şcoala de aici a fost întemeiată între anii 1667—1669 de către un călugăr tipograf, mare meşter în a făuri orgi. Istoria acestei şcoli a fost zbuciumată. În anul 1694 şcoala trebuia să se apere din greu împotriva tătarilor, care în învălmăşeală, izbutesc să răpească trei elevi. Cîţiva ani mai tîrziu, clădirea şcolii se mistuie într-un incendiu, dar prin strădania locuitorilor se reconstruieşte. Din nou lăcaşul de cultură prinde viaţă. La lumina acestei şcoli s-au format numeroşi revoluţionari care în anul 1848 nu şi-au precupeţit viaţa pentru cauza dreaptă a poporului. Aici a învăţat **Imre Madár** despre care se spune că l-a eliberat pe **Eftimie Murgu** închis la Budapesta. Şi tot aici a învăţat **Gábor Aron** care a murit eroic în anul 1849 în luptele cu austriecii, precum şi grupul de tineri ardeleni care după înfrîngerea revoluţiei din 1848 au continuat lupta pentru libertate

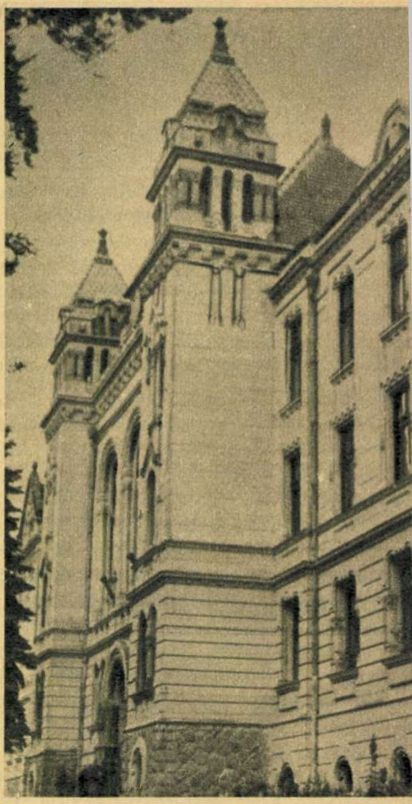

● SPECIAL PENTRU **Cutezătorii** ● SPECIAL PENTRU **Cutezătorii** ●

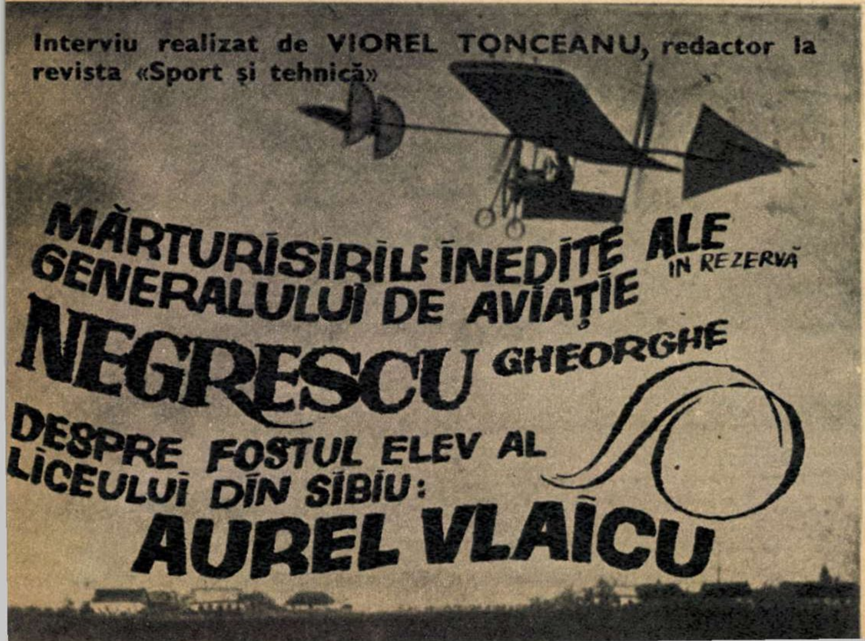

Interviu realizat de VIOREL TONCEANU, redactor la revista «Sport şi tehnică»

MĂRTURISIRILE INEDITE ALE GENERALULUI DE AVIAŢIE ÎN REZERVĂ NEGRESCU GHEORGHE DESPRE FOSTUL ELEV AL LICEULUI DIN SIBIU: AUREL VLAICU

În iulie 1912 Aurel Vlaicu se întorcea de la concursul internaţional de zbor de la Aspern — lîngă Viena — acoperit de glorie. Cîştigase două locuri I şi un loc II. Dar nu numai atît. Dusese faima aripilor româneşti peste hotare şi dobîndise o măiestrie neîntrecută în arta zborului, pe care avea să o demonstreze apoi la mitingurile aviatice din: Arad, Lugoj, Haţeg, Orăştie, Vîrşet, Alba Iulia, Sălişte, Tg. Mureş, Dumbrăveni. În toamnă s-a întors la Bucureşti, la Cotroceni, unde funcţiona deja prima şcoală românească de aviaţie, la foştii săi colegi de zbor şi prieteni. Vorbea puţin, aşa-i era firea, dar le-a arătat adesea, în văzduh ce învăţase cît fusese plecat de la ei. Iar într-o zi el s-a apropiat de unul din bunii săi amici, locotenentul Gheorghe Negrescu:

— Măi frate Negrescule, ştii ceva? Tare aş vrea să văd şi eu cum zboară aeroplanele voastre. Nu vrei să mă iei şi pe mine sus?

RI DE LUMINĂ

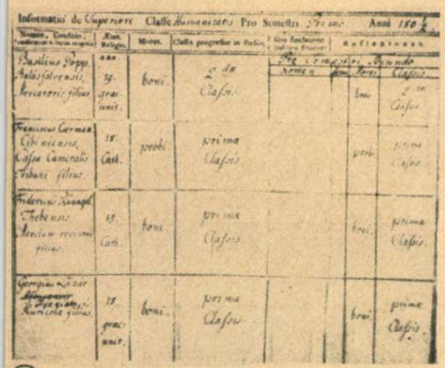

⑤

în oștile lui **Garibaldi.** Înfruntînd încercările vremurilor, școala și profesorii ei au apărat flacăra culturii și au dus-o mai departe peste veacuri (foto 4).

*

«Cibiniensis» — Sibiul anilor 1693... Atunci a luat naștere pe aceste locuri o școală de grad mediu care va purta numele de **Gymnasium regium.**

Matricola pe care o privim (foto 5) ne atestă că aici a învățat **Gheorghe Lazăr**, cel care mai tîrziu va pune temeliile școlii românești, în chiliile de la «Sfîntu Sava». Iată și chipul elevului **Aurel Vlaicu** (foto 6), primul român ce se va înălța cu un aparat de zburat. În cataloagele școlii de la Sibiu se mai găsesc înscrise numele lui **August Treboniu Laurian, St.O. Iosif, Octavian Goga.** Cu date mai aproape de noi, aflăm numele acelora care au devenit astăzi academicienii: **Andrei Oțetea, Remus Răduleț, Dr. Aurel Moga,** oameni de știință cunoscuți nu numai în țară,ci și peste hotare. Fotografia numărul 7 ne prezintă pe absolvenții liceului, «abiturienții» cum li se spunea din anul 1919—20.

*

Liceul din **Beiuș** și-a împletit viața cu istoria luptei pentru libertatea și dreptatea națională. Întemeietorul acestei școli, **Samuil Vulcan** a fost una dintre figurile luminoase ale renașterii naționale transilvănene.

Laolaltă cu celelalte școli transilvănene, liceul din Beiuș a luptat să țină vie lumina culturii în pofida multor greutăți, ca lipsa unor localuri corespunzătoare, a manualelor școlare și mai ales să lupte continuu împotriva împilării naționale. Pentru a răspîndi știința de carte în limba națională, mulți dascăli transilvăneni și-au pus umărul la înființarea primelor școli naționale în Muntenia și Moldova. **Gheorghe Lazăr, Aron Florian, August Treboniu Laurian, Simion Barnuțiu, Al. Papiu Ilarian** au trecut munții și au devenit profesori ai primelor școli deschise în Muntenia și Moldova, anticipînd cu decenii necesitatea unității noastre naționale.

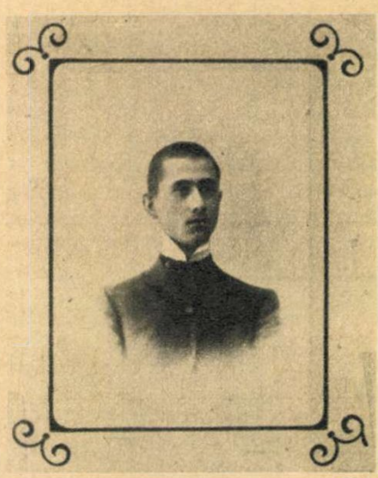

⑥

Labor omnia vincit improbus
Abiturienții liceului de stat „Gheorghe Lazăr" 1919-20

⑦

*

Un popas la Soveja, așezare din ținutul de basm al Vrancei. În modesta școală sovejeană a deslușit odinioară alfabetul cel care avea să ajungă un mare geograf român, **Simion Mehedinți,** de la nașterea căruia s-au împlinit de curînd 100 de ani. Școala din Soveja se mîndrește cu oameni harnici și cinstiți pe care i-a dat patriei de-a lungul anilor. Cu prilejul aniversării școlii, la casa lui **S. Mehedinți** a fost un adevărat pelerinaj.

*

Școli vechi, școli a căror viață se împletește cu istoria patriei, cunosc acum, datorită grijii partidului, o nouă tinerețe.

Toate aceste lăcașuri de cultură au astăzi un numitor comun: săli spațioase de clasă, laboratoare utilate modern, biblioteci, terenuri de sport — cunosc o activitate vie, tinerească. Copiii români, maghiari, germani, învață laolaltă în deplină prietenie și frăție. Elevilor acestor școli centenare, moștenitori ai unor bogate tradiții culturale, «Cutezătorii» le mulțumesc pentru invitația la serbarea zilei de naștere și le doresc să poarte luminile științei și culturii românești pe cele mai înalte culmi.

Elena SKIBINSKY
Biti CARAGIALE
și
KOVACS NEMERE

● SPECIAL PENTRU **Cutezătorii** ● SPECIAL PENTRU **Cutezătorii** ●

Negrescu l-a privit mirat. Știa că Vlaicu nu mai zburase niciodată pe alte aparate decît cele construite de mîna lui și nici nu ceruse nimănui să-l zboare. Să aibă el cinstea de a-l zbura pe neîntrecutul Vlaicu?

— Eu? Cum să nu, Vlaicule — i-a răspuns.

Și Vlaicu a zburat cu locotenentul Negrescu o jumătate de oră deasupra Bucureștiului. Cum s-a desfășurat acest zbor? Istoricii maestrului Aurel nu povestesc. L-am rugat să facă acest lucru, pentru cititorii revistei «Cutezătorii», pe generalul de aviație în rezervă Gheorghe Negrescu, deținătorul brevetului pilot nr. 2 al țării noastre, promoția 1911:

«Am scos Farman-ul din hangar în mare grabă, de teamă să nu se răzgîndească Vlaicu. Era maestrul nostru și-mi făcea o mare cinste. Vlaicu și-a pus casca, acea cască de piele întărită, pe care o purta cînd zbura, și s-a urcat pe postul pasagerului. Am urcat și eu la comandă.

— Dă-i drumul, frate Negrescule!

Am apăsat pe contact și motorul a pornit. După cîteva minute decolam. Am luat înălțime cam 80–100 m. M-am uitat la Vlaicu, în spate. Era calm și urmărea evoluția aeroplanului ca unul care văzuse multe în cariera sa de pilot. Dădea ușor din cap, zicînd parcă: «Bine, Negrescule, bine!»

Am înclinat Farman-ul, virînd spre București. După o vreme m-am întors și i-am strigat:

— Uite, Cișmigiul...

— L-am văzut, l-am văzut — a răspuns, cu toate că mi se părea că nu se uită în jos, că nu-l interesează nimic în afară de evoluția mașinii. El asculta motorul cu «urechea sa de inginer», așa cum ascultă un dirijor orchestra.

M-am străduit să execut cu maximum de corectitudine fiecare evoluție cel mai mare pilot al nostru. După o jumătate de ceas am aterizat. Am «tăiat» motorul și am coborît.

— Știi — mi-a spus Vlaicu — aeroplanul meu merge parcă mai bine. Și «Vlaicu III» (pe care îl avea în construcție) are să meargă și mai bine...

Ceea ce spunea Vlaicu, așa era. El nu se juca cu vorbele. Dar n-a mai apucat să zboare cu «Vlaicu III». La 13 septembrie 1913, încercînd să treacă primul în zbor Carpații, a căzut la Bănești, lîngă Cîmpina. Eu am înțeles, după zborul pe care l-am făcut cu Vlaicu, că el, cutezătorul , ar fi zburat cu multă ușurință pe orice aeroplan. Dar cu aeroplanul «Vlaicu», reconstituit, n-a putut zbura încă nimeni. Aș fi fericit ca într-o zi să aud că această mașină a fost înălțată în văzduh de un urmaș al său în memoria marelui înaintaș al aviației noastre.

CLUB

Aventura unui manuscris

Cea mai de preţ dintre toate operele aflate în biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia este, fără îndoială, manuscrisul denumit „Codexul de la Lorsch" sau „Codex Aureus . Scris pe pergament, cu litere de aur, acest Codex are o istorie foarte aventuroasă.

Existenta manuscrisului se datoreşte mănăstirii din Lorsch (Germania) unde a fost executat de un călugăr, în veacul al IX-lea, în vremea lui Carol cel Mare. Incendiată în 1621, în timpul Războiului de 30 de ani, mănăstirea unde se afla manuscrisul a fost jefuită de osteni şi „codexul de aur" a atras în mod special atenţia. Se pare chiar că s-au bătut pentru el şi pînă la urmă soldaţii l-au împărţit. Astfel se face că manuscrisul acesta se află împărţit astăzi între patru lăcaşuri de cultură. Jumătate se află în biblioteca din Alba Iulia, cealaltă jumătate cu evangheliile lui Luca şi Ioan — se găseşte la biblioteca Vaticanului din Roma: Coperţile manuscrisului, lucrate în fildeş, cuprinzînd basoreliefuri artistice, sînt si ele despărţite: una se află acum la Roma, la Museo Sacro", alta la „British Museum" din Londra. O dovadă în plus că ravagiile războaielor n-au cruţat nici cărţile.

Tom Jones

Flăcăul acesta zdravăn, căruia i se mai spune şi «Tigrul din Ţara Galilor», este fiu de miner. Are vîrsta de 28 de ani şi pentru a ajunge cîntăreţul cunoscut de astăzi a muncit «cu pumnii strînşi». Glasul său ciudat, robust şi delicat totodată, plin de sensibilitate, este în stare să exprime cele mai diverse sentimente ale omului. Unii spun despre Tom Jones că, în ciuda gloriei sale şi a banilor, continuă să fie un băiat de treabă, alţii spun dimpotrivă că «este mai uşor să-l abordezi pe preşedintele Statelor Unite decît pe el». Iar Tom spune despre sine: «Ştiu ce înseamnă astăzi numele meu, eu însă am rămas un om bun ca un înger.»

De ce nu l-am crede pe el, la urma urmelor?...

ATENŢIE LA TRAVESTI!

Bîntuie de la o vreme o boală molipsitoare ca guturaiul. Nu se manifestă cu strănuturi, ci cu ţinte: ţinte rotunde, galbene, strălucitoare, ca nişte bănuţi minusculi de aur. Şi din cînd în cînd, în loc de dureri de gît, apar fermoarele: două, trei, cinci, puse pe lung, puse pe lat, ca nişte dinţi mărunţi de crocodil care au încetat o clipă să ronţăie. Şi ţintele, şi fermoarele cresc pe pantaloni, de preferinţă pe pantaloni din catifea reiată sau dintr-un doc bleumarin cît mai ros şi cît mai decolorat. În perioada acută a bolii apare centura bine căzută pe şold, eventual o cravată cu floricele şi mai ales un lănţug (6 lei unul) atîrnat la gît, cu sau fără mărţişor. E limpede: băiatul şi fata noastră au căzut bolnavi de maladia travestiului.

Să ne înţelegem: a fi la modă e una, a te deghiza e alta. A te îmbrăca în aşa fel încît să intri în cadrul general al modei, să nu pari căzut din alte vremuri, e o treabă civilizată şi logică. Dar a-ţi face din costum o «costumaţie», a te îmbrăca în «cow-boy» sau în «hippie», e de acum un gest de teatru. Haina nu te mai reprezintă, te trădează: tu mergi frumuşel la şcoală, sau la meci, şi te-ai îmbrăcat asemenea crescătorilor de vite din Far-West, tu rozi cartea de algebră pe rupte şi vrei să semeni cu un chitarist pletos şi disperat, care a făcut alergie la săpun. Există, şi în modă, o măsură, iar măsura aceasta îţi dictează şi numărul ţintelor şi pe cel al fermoarelor, şi centimetrii pletelor. *Măsura aceasta te învaţă să fii tu însuţi*. În fond, crezînd că eşti original cînd arborezi recuzita aceasta vestimentară excentrică, nu reuşeşti decît să-i maimuţăreşti pe alţii, de altunde. Şi, sincer vorbind, cine doreşte, la această vîrstă, cînd fiecare tînăr se caută şi vrea să fie cît *mai el însuşi*, cine doreşte să fie o simplă copie umană trasă la şapirograf?

Sanda FAUR

FILE...

- **Cea mai veche orchestră semnalată în Bucureşti** a fost aceea de la curtea domnitorului Alexandru Ipsilanti (1774—1782). Formaţia trebuia să cînte «în toate zilele la masa Domnului», la primirea solilor străini, la recepţii. În repertoriu figurau lucrări de Bach şi Haydn.
- Pe una din cărţile care s-au găsit în biblioteca marelui povestitor Ion Creangă, după moartea sa, se află următoarea însemnare: «**Din cărţile subscrisului, Ion Creangă, 1878. Nu lipseşte din ea nici o filă. Dăruită mie de d-l Mihail Eminescu, eminentul scriitor şi cel mai mare poet al Românilor 1878. I. Creangă**». Cartea se intitula: DE OBSTE GHEOGRAFIE şi era tipărită în limba română, cu litere cirilice. Aşadar, Creangă a fost printre primii admiratori ai lui Eminescu, socotindu-l, cum se şi cuvenea: CEL MAI MARE POET AL ROMÂNILOR.
- Claviolina este un nou instrument muzical, cu ajutorul căruia se poate reproduce pe cale electronică timbrul tuturor instrumentelor simfonice. Noul instrument muzical a fost creat în Franţa.

JOCURI DE MIŞCARE PENTRU PIONIERI apărută în colecţia «Preludii» este o atrăgătoare lucrare pentru voi. Veţi găsi, după dorinţă, felurite jocuri cu mingea, ştafete, jocuri cu săniuţa şi pe zăpadă etc. Nu uitaţi, cartea este foarte utilă în activitatea detaşamentului.

D. BRANGA
N. MUJICICOV
Jocuri de mişcare pentru pionieri

Fără împuşcături, fără bătăi şi urmăriri, filmul Eu te-am iubit (producţie sovietică) este totuşi o palpitantă poveste despre prietenia dintre fete şi băieţi de vîrsta ta, care te invită la meditaţie.

Dacă vă place muzica populară cumpăraţi-vă discul(E.P.C. 1969) pe care Maria Butaciu a imprimat cinci cîntece de o mare frumuseţe.

ATENŢIUNE: Sîntem în plină desfăşurare a Festivalului cultural-artistic al pionierilor şi elevilor — faza pe judeţ. Aşadar, în toate oraşele ţării lumina rampei se va reflecta asupra celor mai tineri artişti. Trimiteţi-ne fotografii şi relatări de la aceste sărbători ale cîntecului, jocului şi poeziei.

Reţineţi din programul de televiziune:

- **PRINŢ ŞI CERŞETOR — spectacol de balet — adaptat pentru micul ecran (sîmbătă 16 noiembrie, ora 19)**
- **În cadrul emisiunii «La şase paşi de-o excursie» veţi asista la confruntarea dintre pionierii, reprezentanţi ai judeţului Botoşani şi ai judeţului Braşov (duminică 17 noiembrie, în jurul orei 8,40).**

» SANDALELE de AUR ale POEZIEI «

O întrebare pe care o întîlnim adesea în scrisorile voastre: CE ESTE RIMA?

Printre podoabele de gală ale prinţesei noastre, Poezia, **se numără şi rimele, adică acele sandale de aur fermecat ce fac versurile să străbată zări necunoscute şi să aprindă curcubeie neaşteptate în faţa auzului, a văzului şi a gîndului nostru. Pentru că** rima **nu este doar potrivirea sunetelor finale a două sau mai multe versuri. Ea este doar atît, şi nu numai atît! «Nu e păcat/ Ca să se lepede/ Clipa cea repede/ Ce ni s-a dat?». Aşa zice Eminescu. Şi nu** auzim **noi, împreună cu el, veşnica fugă a timpului, tropotul înfrigurat al secundelor, în goana lor fără început şi fără sfîrşit? Şi nu** vedem **noi, împreună cu el, cum cad clipele decapitate, ca şiruri lungi de soldaţi care şi-au făcut suprema datorie pe cîmpul de bătaie? Şi nu** gîndim **noi, împreună cu el, ce valoare fără de margini are «clipa cea repede»? La deschiderea tuturor acestor zări, şi încă a multor altora, contribuie şi** rimele: **cele două sunete scurte,** păcat-dat, **ce retează spaţiile, ca două ghilotine gemene; precum şi celelalte sunete, mai lungi,** lepede-repede, **care, ca o fantastică făptură de basm, cu repezi picioare şi cu puteri miraculoase, pune timpul din nou în mişcare.**

Dăruie versurilor tale, cutezătorule — visătorule, nobilele sandale de aur ale rimelor, cînd poţi! Cînd nu poţi, lasă-le mai bine desculţe, decît cu o încălţăminte proastă! Prinţesa noastră va călca tot aşa de mîndră şi cu picioarele goale. Condiţia este ca sufletul şi gîndurile tale cele mai aprinse, pe care le culegi din frumuseţea unică a zilelor pe care ne este dat să le trăim, să i le dărui, fără nici o reţinere — Ei.

Petre GHELMEZ

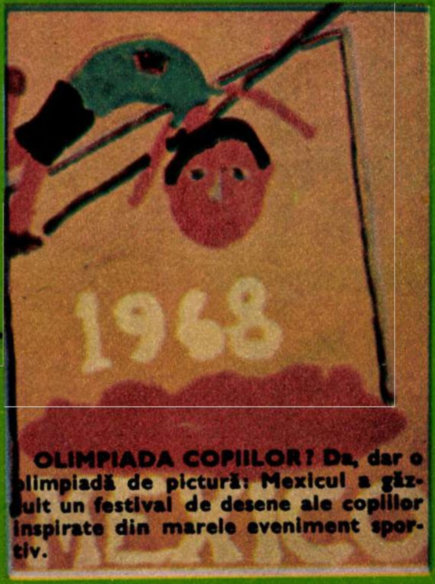

OLIMPIADA COPIILOR? Da, dar o olimpiadă de pictură: Mexicul a găzduit un festival de desene ale copiilor inspirate din marele eveniment sportiv.

MAGNETUL TRIST

POVESTIRE DE

GICA IUTEȘ

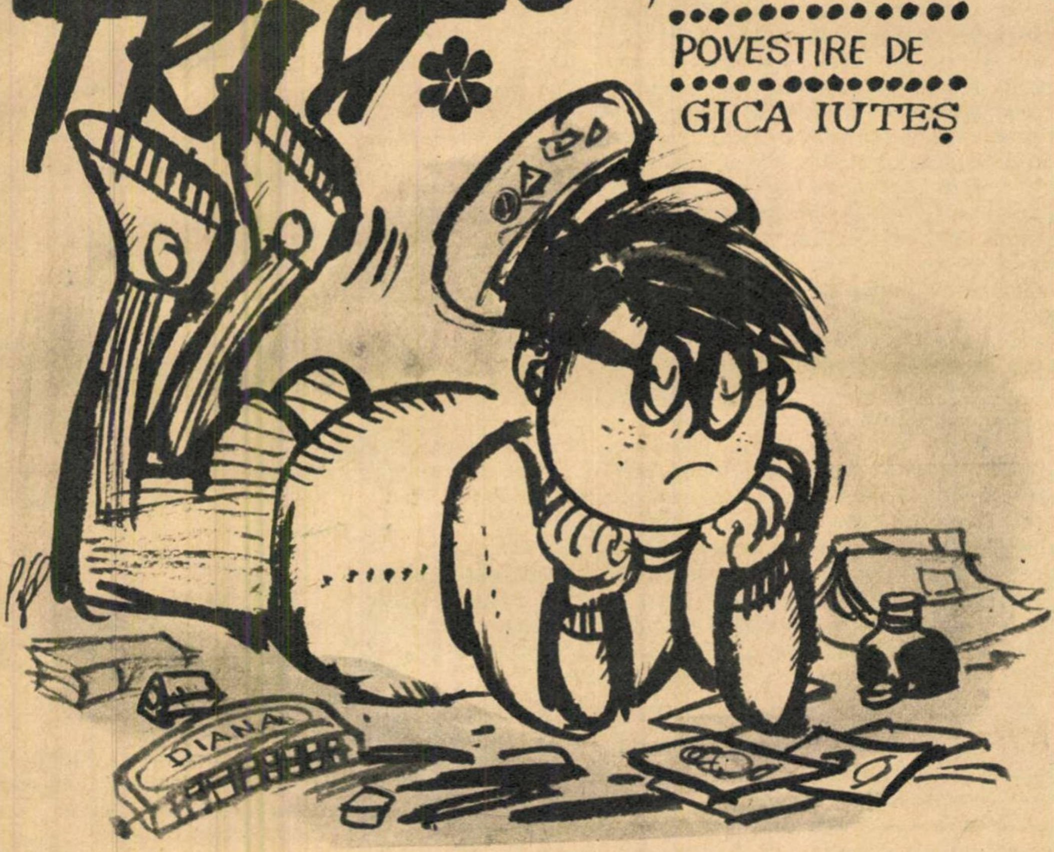

Înconjurat de toate acele lucruri asupra cărora el își exercitase forța de atracție, o bună bucată de vreme, Magnetul se simțea trist, cît se poate de trist. Ședea cum spun, înconjurat de toate lucrurile acelea: o muzicuță care ruginise, un stilou verde cu cerneală uscată pe peniță, nenumărate tipuri de pixuri și ascuțitori de diferite forme și culori, despre care nici nu-și mai amintea cui aparținuseră cîndva, colecția îngălbenită de fotografii ale lui Simon Templer (12 de toate, Sfîntul zîmbind, dansînd, boxînd, Sfîntul în costum de baie, de sport, sau de seară) după care Lenuța Done vărsase un fluviu de lacrimi amare... o șapcă roșie cu 21 de insigne reprezentînd fel de fel de asociații sportive din țară și de peste hotare, despre care Bebe Ciorănescu pomenea mereu «insigna pe care mi-a dat-o personal, căpitanul echipei X...» În fine, toate aceste obiecte care dispăruseră din clasă, de pe bancă, din pupitru, din buzunarul stîng al paltonului, din laboratorul de fizică (cum se întîmplase cu șapca cu insigne a lui Bebe, considerată un triumf sau o culme printre pasionații sportului) ei bine da, aceste obiecte care se făcuseră nevăzute pe rînd, în fiecare zi, sau săptămînă, totalizînd în decursul unui trimestru, dezbateri furtunoase, 999 de aceleași întrebări: Cum? Cine? Pînă cînd? dar mai ales, Cine?

Răspunsul la întrebarea cine evoca un nemaipomenit semn de întrebare, care avea darul să mohorască toate fețele, să provoace murmure de nemulțumire, să întunece o zi senină, să alunge soarele cu nouri, sub fulgerele și trăsnetele amenințărilor fel de fel. Ah, praf îl fac! răcnea Bebe Ciorănescu. 21 de insigne! Auzi! Colecția mea de fotografii! striga Lenuța Done! Și nu numai glasurile lor se ridicau pînă la cer, ci un cor întreg de voci care evocau o dată cu dispariția unui oarecare obiect, cel puțin o amintire memorabilă... Pixul cu care am luat 10 la extemporalul de istorie, purcelușul meu roz care ascuțea atît de bine! Fie că păgubașii amenințau cu cele mai teribile răzbunări, fie că se jeluiau atît de strașnic încît și inima unei pietre s-ar fi înduplecat, aduceau întotdeauna în centrul atenției, acea întrebare «cine?» al cărei răspuns reprezenta o persoană necunoscută, misterioasă, supranumită «magnetul»... Iar, a apărut «magnetul» căci mi-a dispărut... Elevii luaseră obiceiul să pună pe seama «magnetului» orice pierdere, batista, abonamentul la tramvai, mănușile etc. De fapt niște fleacuri, pe care le pierd numai uitucii sau cei gură-cască... Asemenea învinuiri «nedrepte» îl umpleau de revoltă,dar nu avea cui se plînge, cui se destăinui, și într-o bună zi simți că i s-a făcut lehamite de viață. Era nevoit să asculte toate presupunerile, să continue mereu aceeași prefăcătorie. Și anume să participe alături de ceilalți, la amenințări sau jeluiri, să se declare și el păgubaș....

Era cît se poate de obositor să ducă asemenea viață dublă, orice ar fi făcut, se simțea înstrăinat de ceilalți, toți erau împotriva «magnetului», îl urmăreau și-l blestemau și el trebuia să repete după ei, se simțea ca un actor pedepsit să joace unul și același rol, într-o cameră pustie, în fața unei oglinzi. Nici un lucru, nici un obiect nu-l mai interesa,nu-i mai atrăgea atenția, își pierduse pofta de mîncare și somnul, de liniște nu mai vorbim, oricînd aștepta cu teamă ca vreunul din uituci sau gură-cască să pună pe seama lui, pierderea unui fular vărgat, sau a unei mănuși cu un singur deget.

Magnetul se afla la capătul puterilor. De aceea, în ziua despre care este vorba cînd el se simțea trist, cît se poate de trist, aruncă o privire disprețuitoare către toate acele lucruri care făcuseră din viața lui un iad și spuse cu glas tare:

— Ajunge!

Și magnetul trist, își puse pe cap șapca roșie cu cele 21 de insigne sportive, își umplea buzunarele cu muzicuța, cu cele 2 busole, cu absolut toate pixurile și ascuțitorile de diferite tipuri și culori, pături cu grijă colecția cu cele 12 imagini ale Sfîntului și așa încărcat ca o vitrină cu mărunțișuri o porni spre școală cu noaptea în cap.

Intră primul în clasă, și pe fiecare bancă începu să pună cîte unul din obiecte, la întîmplare. Făcu o excepție pentru banca a doua din rîndul din mijloc, unde-l puse pe Simon Templer s-o aștepte pe Lenuța Done.

Cînd în sfîrșit nu mai găsi nimic,nici în fundul buzunarelor, oftă ușurat ca de-o boală grea și se așeză pe locul lui, păstrînd intenționat pe cap șapca cea roșie cu 21 de insigne sportive. Și așa, hotărît așteptă venirea celorlalți.

ȚARA MEA, ROTUNDĂ CA UN SOARE

OVIDIU GENARU

Aici ne cîntă naiul românește,
din cronici izvorăște dulce grai,
și cea mai blîndă rouă de pe lume
scutură floarea gurilor de rai.

Aici îmi sînt strămoșii și aici
aceleași vînturi bat și se-ncîlcesc
în iarba bărbii lor, sămînța ierbii
și stelele în prunci ne încolțesc.

Și-aici e Dunărea, apă bătrînă,
centura mumii care ne-a născut,
trunchi de lumini — stejarul țării mele,
și stema ei mi-e pavăză și scut!

Tu, țara mea, rotundă ca un soare
împrejmuit cu spice și eres,
aici, unde Carpații urcă-n slavă
pădurile de brazi și grîu ales,

Eu, cel mai tînăr domn și eu sămînța,
sînt veghe de nădejde și sînt dor,
c-o lacrimă pe spadă văd trecutul
și printr-un fruct mă uit în viitor!

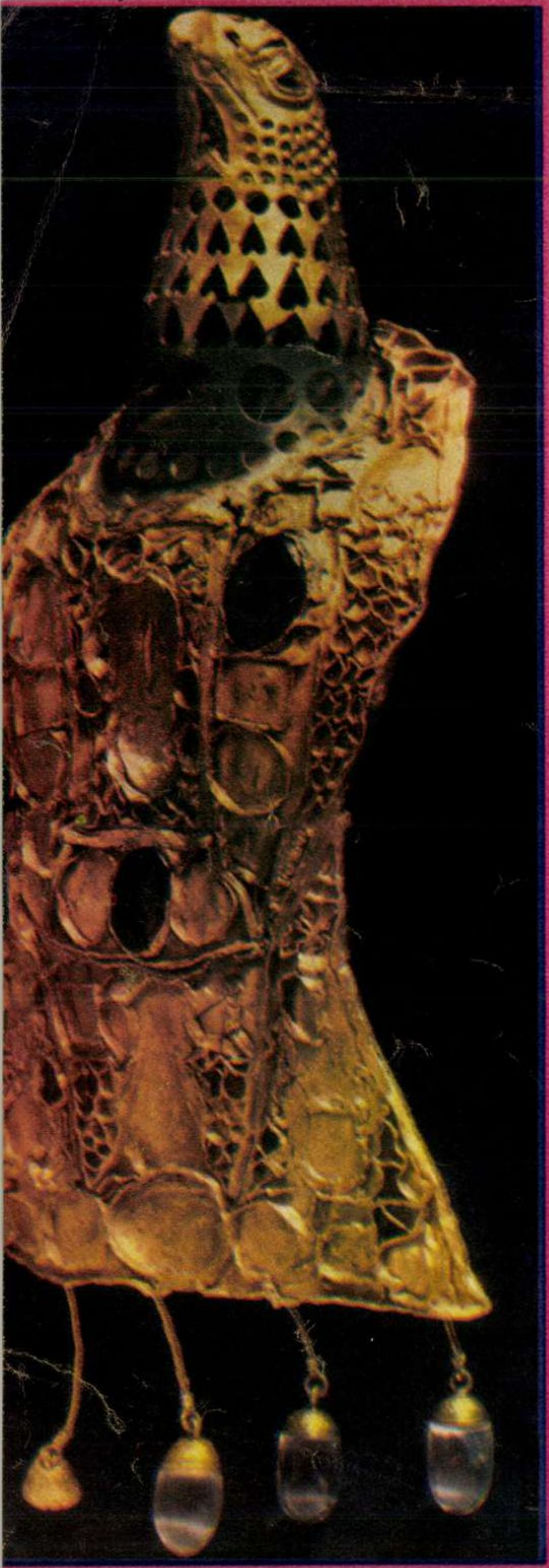

PIETROASELE COMOARA DIN „COLȚUL PIETREI"

O culme ca o potcoavă, albă pînă la sfîșiere de calcar și maluri în sus, păzită de nori lucii, tîrîș peste codri, prăvălită fantastic în trepte de piatră și praguri la vale, pînă în umărul nordic al cîmpului, Pietroasele au intrat în istorie pe ușa dinspre vechime a lor, martore a unor lungi, nesfîrșite spectacole ale naturii, crepusculară-n adîncuri, plină de pitoresc și calmă pe înălțimi. Străjuiește în aer tăcut, în bătaia de flacără a vînturilor, dealul Istrița ca un sfinx și povîrnește în pante abrupte, mușcate de ape și ierburi, treceri de om cu căruța spre codri, peșteri în piatră de unde se sparge în țăndări ecoul și tremolizează prelung ca un bucium. Astfel arată podgoria aici, aspră, violentă-n culori, nesfîrșită; ca un teribil ținut al văzduhului, clopot pe culmi aurifer. Așezare dacică, romanică apoi, se mai văd și azi urmele cetății care se chema Camidava. Atrase de pitorescul, inexplicabilul rod al pămîntului, de vița de vie și pomii în pîlcuri pe dealuri, Pietroasele au trebuit să reziste apoi migrațiilor de tot felul, triburilor în perpetuă trecere pe-aici, în căutare de hrană și așezare. Dintre ele, semințiile germanice, vizigoții, în frunte cu regele lor Athanarih, și-au lăsat urmele, deplasîndu-se în val către sud. Era prin anul 375—376, veneau peste ele alte neamuri, ne închipuim tropotul de cai pe dealuri, cutremurul frunzei de viță și-al ierbii, panica cu care s-au grăbit să-și îngroape amintirile, podoabele cele mai de preț pentru ca peste lungi secole mai tîrziu, într-o zi, cîțiva cioplitori de cruci, localnici, să afle în locul numit «colțul pietrei» o uriașă comoară, «Cloșca cu puii de aur» cum i se zice, sau — lapidar — Tezaurul de la Pietroasele: un grup de piese de aur masiv, încopciate cu pietre prețioase, pe o prelungă tavă de aur și ea, aparținînd curții lui Athanarih, regelui care și-a mînat mai departe seminția, lăsîndu-și însă urmele, cu tezaur cu tot, la Pietroasele. O dată descoperită, comoara a urmat un destin tragic, fiind împărțită mai întîi între cei cîțiva pietrari, reunită apoi și dăruită muzeului național, furată și de aici, refăcută iar și iarăși expusă, descrisă în studii și planșe, spre admirația nu numai a noastră, ci a întregii lumi.

ȘI, TOAMNA, CLOȘCA CU PUII DE AUR CÎNTĂ

Un dulce cules de struguri cu pionierii din județul Buzău, veniți în aceste locuri cu soare rotund, dogorînd ca-n cristale adînci cu lumină întinsă, bogată, mi-a prilejuit și mie lungi aduceri aminte de-acasă, am fost și eu împreună cu pionierii la Pietroasele, i-am primit adică și eu pe meleagurile mele natale, răspunzînd invitației lor. Și auzeam parcă sunet de aciuoi de foc la vale, cînta cloșca cu puii de aur, cîntau ca într-o colivie pe văi, puii ei; strugurii, acești struguri de-aici, aromele lor care au adus vechii așezări aur. La toate concursurile internaționale la care au participat, vinurile de Pietroasele au cîștigat în permanență, ca pe o vocație a lor neștirbită, tot aur, protejîndu-și cu aur legenda, înveșmîntînd-o întreagă în aur, medalii care nu o dezic. Înființată acum aproape o jumătate de secol în urmă, Stațiunea experimentală de aici s-a transformat în ultimii ani într-un laborator intens de cercetare și aclimatizare a celor mai valoroase soiuri de viță de vie nobilă, devenind astfel unul din stîlpii de susținere ai întregii viticulturi românești. Paralel se lucrează la reconsolidarea climaterică a unor străvechi pomi fructiferi, prezenți în aceste locuri încă de pe timpurile dacice, piersicii și migdalii, într-un lot experimental avînd astăzi peste 180 de soiuri. Alături, pe dealurile ușor crenelate, arcuite în vaste terase de piatră și amfiteatre zidite de om în continuă confruntare cu natura, cu abruptele margini din necunoscut ale ei, cele două cooperative de producție, Pietroasele și Șaringa, au desfășurat, de asemenea, o largă ofensivă de reîntinerire a scoarței, plantînd viță de vie și pomi, pînă sub umbra de fag a pădurii, acolo unde amintirea cloștii de aur mai pîlpîie-n piatră și toamna, în fiecare toamnă, cînd, brumați, strugurii par a fi puii ei de lumină, cîntînd în abia auzită întrecere cu frunza, pe harpe de seve în trunchiuri, în chiciură, îmbulzindu-se pe araci. Tezaurul de demult nu-și dezminte astfel strălucirea, și-o completează cu aurăria nouă, însămînțată de oameni pe culmi, la rădăcini de piatră și calcar, în lungi, unduioase priveliști cu nume romanic, străvechi: la Răgănița, în Bedregaru, în Fierasca, la Talianu, pe vîrful Chelari, în Coasta Pușului, la Crușu; adică, în aria sa istorică, acolo unde și geografia, relieful întreg mărturisește prezență de om continuă, eforturi care se împlinesc roditor.

A.I. ZĂINESCU

CASE CU AMINTIRI

În satul lui Coșbuc

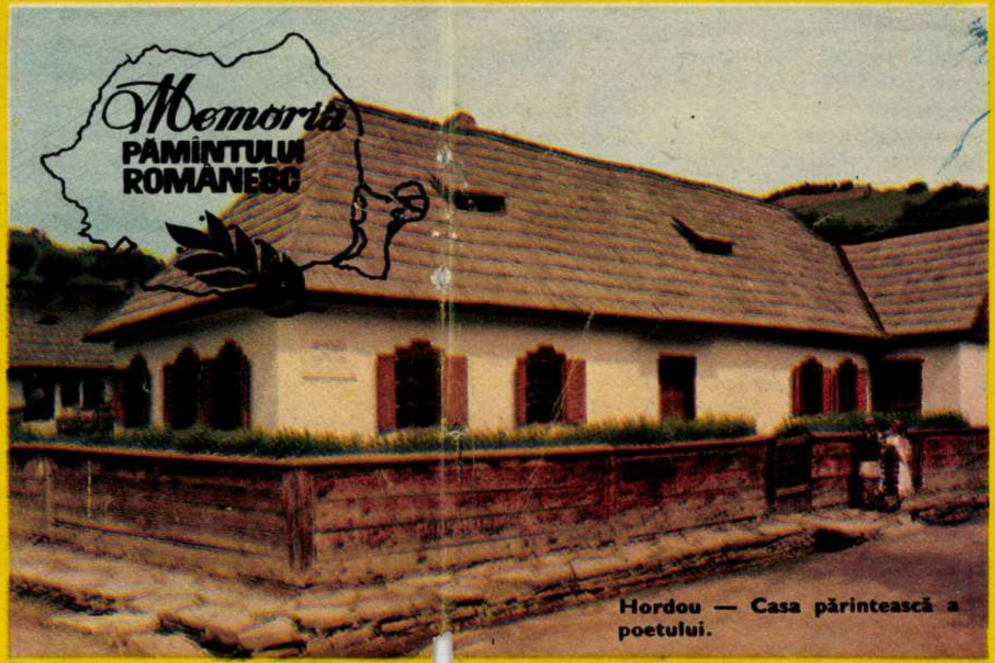

Hordou — Casa părintească a poetului.

«În vaduri ape repezi curg
Și vuiet dau în cale
Iar plopi în umedul amurg,
Doinesc eterna jale.
Pe malul apei se-mpletesc
Cărări ce duc la moară
Acolo mamă, te zăresc,
Pe tine-ntr-o căscioară».

Versurile acestea care ți-au răscolit atît de des sufletul, te vor fi îndemnat, cititorule, să mergi în satul copilăriei lui Coșbuc la «vadul apelor ce repezi curg».

În Hordou — sat aproape de Năsăud și de Salva — ca în anii copilăriei lui George Coșbuc, apa Sălăuței își poartă valurile limpezi și, ca în anii lui dintîi, există vechea moară și cele trei cărări se-mpletesc și azi ducînd parcă spre limanul amintirilor.

Am mers pe malul Sălăuței, prin dumbrăvile cu sălci bătrîne, pînă cînd în cale mi s-a arătat o veche moară străjuită de plopi. În jur frămătau frunzele stîrnite de vînt, valurile murmurau izbindu-se de maluri și ierburile tresăreau sub pașii mei, numai moara rămînea tăcută și singuratică, încremenită în tăcere. Tăceau și roțile într-o deplină împăcare, cu lopețile rupte, putrezite de vreme. Eram în fața morii lui Sebastian Coșbuc, pe care poetul a cîntat-o în multe din poeziile sale și mai cu seamă în poezia «Mama». Mică, alcătuită din bîrne de fag, cu acoperișul de șindrilă, vechea moară păstrează în tăcerea ei multe amintiri pe care nu le poate spune, despre «Georgică al popii din Hordou».

Roata morii este năpădită de buruieni, ca de altfel și acoperișul pe alocuri, și în încăperea scundă, lîngă o vatră în care de zeci de ani nu s-a mai făcut focul, s-au înălțat trestiile cucutelor și brusturii.

Adeseori a stat aici, torcînd, mama poetului, înconjurată de gureșele fetițe și cu ochii ațintiți pe fereastră pentru a-l zări pe George al ei....

«Cu tine două fete stau
Și torc în rînd cu tine
Sunt încă mici și tată n-au
Și George nu mai vine».

După ce poetul s-a stins, nimeni n-a cutezat să se atingă de această străveche moară. Poiana a devenit locul de întîlnire a tinerilor din sat, ca un prinos de iubire adus unuia din cei mai desăvîrșiți poeți ai dragostei.

Pe una din cărările ce duc spre moară, am ajuns în fața casei în care s-a născut poetul. La intrare, o statuie de bronz înfățișează pe George Coșbuc, îmbrățișînd parcă din privire întregul sat. La dezvelirea acestei statui, cu mulți ani în urmă, au fost de față și au rostit cuvîntări Liviu Rebreanu și Emil Isac. Casa nu se deosebește cu nimic de celelalte din jurul ei. Luminoasă și încăpătoare, așa a vrut-o Sebastian Coșbuc, atunci cînd a zidit-o. Ea este azi poate cel mai original muzeu din cîte se pot vedea. În primele două odăi, așezate spre uliță, se află leagănul în care a stat poetul, masa lui de lucru, lada de zestre a mamei sale și alte asemenea mărturii. Pe ușa celei de a treia încăperi stă scris: «Urmașii poetului». Întorci privirile în jur și nu vezi nici o fotografie la care să se refere inscripția și abia după ce auzi glasuri îți dai seama că acolo cresc nepoții și strănepoții lui Coșbuc. Nu toți. Fiindcă, fără exagerare, se poate spune că cel puțin un sfert din locuitorii satului sînt rude mai apropiate sau mai îndepărtate ale familiei Coșbuc, și eu am vorbit cu vreo zece strănepoți

Fiecare obiect din casa între pereții căreia a trăit Coșbuc îți evocă în închipuire atîtea imagini încît ai impresia că fiecare aspect întîlnit îți reflectă în oglinzile sufletului întîmplările așa cum au fost adineaori. O cofă cu apă, un hambar pentru bucate, ulcioare, lăzi împletite, dulapuri vechi, masive, toate îți ajută să-ți imaginezi interiorul casei din vremea copilăriei lui Coșbuc. Într-o vitrină sînt păstrate primele ediții ale poeziei sale, broșurile în care a demascat superstițiile și vrăjitoriile, precum și reviste omagiale tipărite în Transilvania.

Am plecat din satul care poartă astăzi numele marelui poet, întovărășit de razele fierbinți ale soarelui, și ajuns departe de el, pe culmea unui deal, mi-am întors privirea să-l mai văd o dată.

Cîteva case risipite într-o vale, între dealuri înalte, cu coame păduroase, cumpenele fîntînilor înălțate mai sus decît acoperișurile și apa de argint a Sălăuței. Atîta tot! Și totuși, cîtă viață a fremătat și freamătă în aceste așezări!... Și totuși, din satul acesta mic, ascuns, s-a ridicat spre cele mai înalte trepte ale culturii George Coșbuc, și în avîntarea lui către înălțimi, către culmile marii poezii, în cîntecele sale neuitate, răzbat proaspete miresmele pădurilor adînci.

Gheorghe TOMOZEI

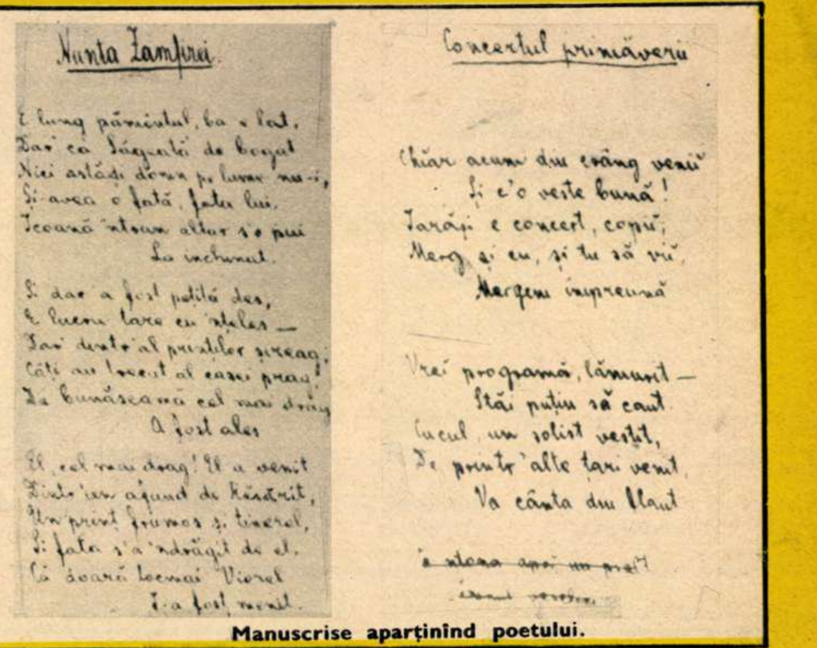

Nunta Zamfirei

E lung pămîntul, ba e lat,
Dar ca Săgeată de bogat
Nici astăzi domn pe lume nu-i,
Și avea o fată, fata lui,
Icoană 'ntr'un altar s'o pui
La închinat.

Și dac' a fost pețită des,
E lucru tare cu 'nțeles —
Dar dintr'al prinților șirag,
Câți au trecut al casei prag
De bunăseamă cel mai drag
A fost ales.

El, cel mai drag! El a venit
Din țări de-agiuns de Răsărit,
Un prinț frumos și tinerel,
Și fata s'a 'ndrăgit de el,
Că doară tocmai Viorel
I-a fost menit.

Concertul primăverii

Chiar acum din crâng venii
Și c'o veste bună!
Iarăși e concert, copii,
Merg și eu, și tu să vii,
Mergem împreună

Vrei programă, lămurit —
Stăi puțin să caut.
Cucul, un solist vestit,
De prin-t'alte țări venit,
Va cânta din flaut

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Manuscrise aparținînd poetului.

LA HORDOU

Pe apa Sălăuței
Coboară la vale
Sute de balade,
Versurile tale.

Au venit cu bucium
Din Munții Apuseni
Feciori și cu fete,
Mîndri mărgineni.

S-a încins o horă
În cuprinsul firii;
Veselia pare
La nunta Zamfirii.

De la mic la mare
Au ieșit pe drum,
Pe case-s ștergare —
Obicei străbun...

Berciu Mariana, cl. a VI-a,
Școala generală nr. 9, Sighetul Marmației

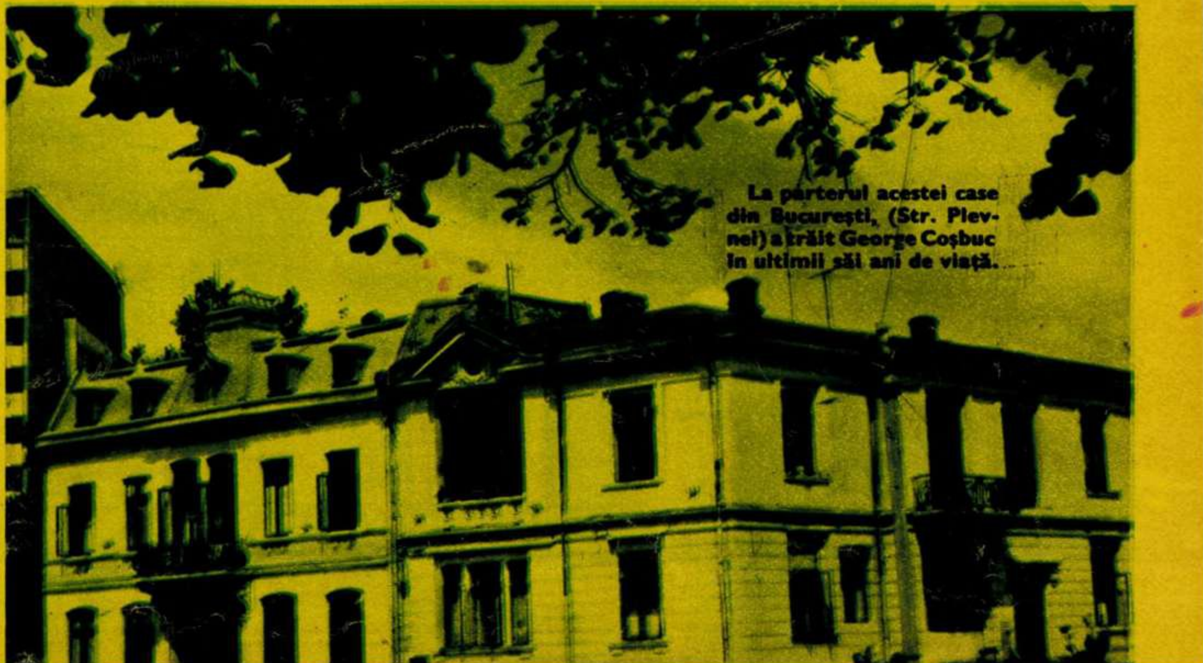

La parterul acestei case din București, (Str. Plevnei) a trăit George Coșbuc în ultimii săi ani de viață.

MATEMATICA,

INTERLOCUTORII NOŞTRI:

**Dr.
I. MOLNAR**

**PASCAL
MARONI**

**Dr.
BOGOLJUB
STANKOVIĆ**

**STANISLAW
GOŁAB**

**MARC
JAMEUX**

**Acad. OCTAV
ONICESCU**

Trăim un secol în care tot ceea ce realizează omul pe planul civilizaţiei materiale, de la tehnica zborului cosmic la amplasarea oraşelor aflate încă pe planşetele proiectanţilor, de la alegerea căii optime pentru obţinerea unui produs şi pînă la aflarea nevoilor societăţii în anul 2 000, tot ce se înscrie în viaţa zilnică a planetei şi tot ce angajează viitorul ei abia previzibil trece, pentru a deveni realitate, prin stadiul matematic. Să pui în ecuaţie ziua de mîine a omenirii, iată o profesiune de un romantism fără margini. Este ceea ce fac în fiecare ceas al muncii lor, care nu seamănă cu nici una dintre activităţile anterioare ale pămîntenilor, matematicienii.

Dar ce gîndesc oare despre ei înşişi aceşti oameni înarmaţi cu datele unei ştiinţe în faţa căreia, de ce să n-o mărturisim, destui cutezători îşi uită calitatea? Ne-am străduit s-o aflăm de la sursă, apelînd la cîţiva cunoscuţi specialişti ai domeniului, din diferite ţări şi de diferite generaţii. Le dăm cuvîntul.

NOI ŞI MAŞINILE

Sînt doctor în matematici, dar obiectivele activităţii mele sînt inginereşti. Cred că matematica nu-i de loc abstractă pe cît se spune, întrucît ţelurile ei sînt mai întotdeauna de ordin practic. Văd în matematică un instrument asemănător oricărui aparat de fizică, unui oscilograf să zicem, sau altei maşini electronice. Numai că forţa de pătrundere a matematicii întrece pe a oricărui instrument.

În ultimele decenii s-au dezvoltat mult maşinile de calcul. Ele eliberează pe matematicieni de anumite sarcini, dîndu-le posibilitatea de a aprofunda probleme pentru care nu ajunge o viaţă de om.

Desigur, maşina de calcul aduce cu sine şi o anumită primejdie, anume ca matematicienii să lase pe spinarea maşinii totul. Se întîmplă ca şi în cazul maşinii de scris. Dacă te obişnuieşti să scrii numai la maşină, caligrafia începe să lase de dorit. Eu însumi am folosit maşina de scris pînă ce scrisul de mînă mi-a devenit ilizibil. Şi, totuşi, la maşină se scrie mai uşor, mai repede şi mai clar pentru ceilalţi. Chiar dacă prin folosirea maşinilor de calcul o anumită îndemînare a matematicienilor din trecut se va pierde, omenirea în ansamblu va cîştiga. Fără îndoială, caligrafia artistică a vechilor texte mănăstireşti a creat capodopere, dar ele erau accesibile unui public restrîns. Tiparul a industrializat scrisul, dar a pus operele fundamentale la îndemîna tuturor, făcînd să circule cu maximă eficacitate ideile şi cunoştinţele omului. Îmi amintesc, în legătură cu aceasta, că am găsit la Sevilla o străveche carte despre Marco Polo adnotată de Columb. Cine ştie dacă, în cazul în care descoperitorul Americii n-ar fi cunoscut cartea lui Marco Polo, s-ar mai fi îmbarcat pe «Santa Maria...»

Difuzării universale a datelor şi ideilor ştiinţei îi serveşte matematica, instrumentul ideal al comunicării exacte.

Dr. I. MOLNAR
San Francisco, S.U.A.

CIFRE ŞI DĂRUIRE

Cred că între matematică şi tinereţe există o seamă de legături subterane. Cînd afirm aceasta, nu uit că şi logodna mea cu ştiinţa numerelor a avut loc în anii primei tinereţi. Ţin seama, de asemenea, şi de cazul colegilor mei români, dintre care maeştri binecunoscuţi savanţilor lumii şi-au început cariera cu multe decenii în urmă, cu aceeaşi dăruire cu care tinerii pe care i-am cunoscut eu însumi în România îşi consacră toată pasiunea juvenilă bătăliilor matematice actuale. Aceşti tineri au în ţara dumneavoastră posibilităţi superioare de specializare, după cum m-am convins vizitînd Universitatea din Bucureşti care beneficiază de aportul demn de invidiat al unor personalităţi de talie internaţională cum sînt academicienii Nicolae Teodorescu, Octav Onicescu, Grigore Moisil, Gheorghe Vrînceanu, Caius Iacob şi atîţia alţi specialişti ai şcolii matematice româneşti.

Dacă admitem că matematica este o soră a muzicii, atracţia tineretului lumii faţă de aceste două forme de studiu ale armoniei devine lesne de înţeles.

PASCAL MARONI
Institutul «Blaise Pascal», Paris

NU UITAŢI PASIUNEA

Aş vrea să mă ridic împotriva opticii unora care-l identifică pe matematician cu o maşină de calcul. Departe de răceala pe care o acreditează imaginea convenţională despre oamenii de cifre, cei pe care-i cunosc au, dimpotrivă un larg orizont cultural, preocupări multiple, ceea ce consider că reprezintă o condiţie a matematicianului contemporan. Zestrea tehnică, maşinile de calcul au menirea de a face să crească ponderea gîndirii creatoare, originale a cercetătorului, de a-l elibera de servituţile, pînă mai ieri nu odată copleşitoare, ale acestei ştiinţe. Să nu uităm în acelaşi timp că pasiunea savanţilor a trecut întotdeauna peste greutăţile de acest gen, ceea ce a si permis realizarea cu secole în urmă a unor calcule uluitoare pentru nivelul general al ştiinţei de atunci. Cu atît mai multă pasiune se cere astăzi în domeniul tuturor posibilităţilor care este matematica modernă.

Dr. BOGOLJUB STANKOVIĆ
membru corespondent al Academiei de ştiinţe din Belgrad

ŞTIINŢE ÎNCHEIATE?

Pentru novici matematica pare o construcţie perfectă, geometrică şi abstractă. Evident, caracterul general al datelor cu care lucrează matematica este binecunoscut. Mai puţin limpede este faptul că ea, ca orişice ştiinţă, este departe a fi încheiată. Studiul matematicii nu se reduce la însuşirea unor table de legi consacrate, ci este astăzi o bătălie plină de viaţă pentru depistarea de noi şi noi zone ale cunoaşterii, pentru înţelegerea pe plan matematic a celor mai rebele fenomene ale naturii. Matematica rămîne, aşa cum a fost întotdeauna, o ştiinţă plină de surprize pentru cel ce cutează, însuşindu-şi postulatele ei, să le repună în discuţie din alte şi alte puncte de vedere. Poate că tocmai aci rezidă o parte a farmecului celei mai «abstracte» dintre ştiinţe.

STANISLAW GOŁAB
Cracovia, R.P. Polonă

SPLENDIDA VRĂJITOARE

Trebuie să mărturisesc de la bun început: nu m-am temut niciodată de matematică. În şcoală mi s-a părut întotdeauna că este una dintre materiile cele mai interesante. Îmi plăcea, şi apreciez şi astăzi arta matematicii de a pune în mişcare toate resorturile inteligenţei, de a apela la fantezia noastră, la talentele noastre de dezlegători de rebusuri şi enigme poliţiste, ca şi la tot ce-i mai profund în noi.

După terminarea liceului m-am îmbarcat vreme de nouă luni pe un vas pentru stagiul pe care tinerii francezi îl urmează înainte de a se înscrie la Şcoala superioară de navigaţie. Însă, trădată, matematica s-a răzbunat. Ca o adevărată vrăjitoare, arida (pentru unii) ştiinţă a cifrelor, a pornit, curajos, bătălia împotriva romantismului mării, sfîrşind prin a o cîştiga.

Să mărturisesc: în această victorie un merit esenţial l-au avut cîţiva re-

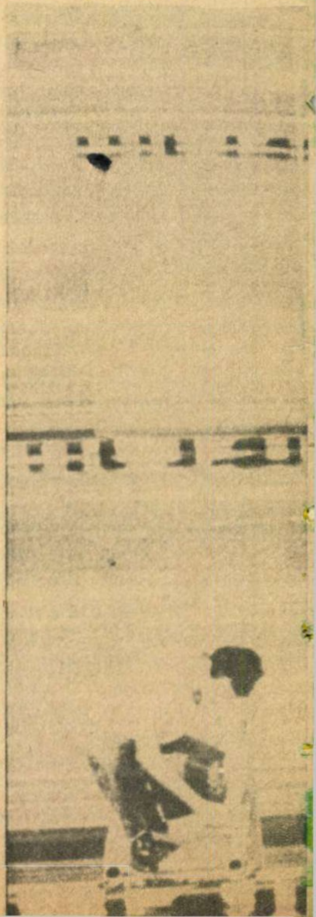

Una din formele cele mai impresionante în care se materializează forţa calculului matematic: rachetele cosmice.

MUZICA UNIVERSULUI

marcabili profesori de matematică, al căror elev mă mîndresc că am fost.

Stima mea față de îndemînarea de a mînui cifrele a căpătat între timp o fundamentare mai adîncă. După mine, matematica este o limbă, limba în care științele stau de vorbă.Nu există problemă de fizică, de chimie, de tehnică ale cărei date să nu poată fi transpuse în limbaj matematic. Pe calea cifrelor, științele își sporesc exactitatea și ajung să rezolve probleme considerate odată insolubile. Calculatoarele moderne execută astăzi operații inimaginabile altădată, fac pînă și versuri, deși eu unul nu cred în poezia mașinilor de calcul. Dar poți să te pui cu vrăjitoarele?

Mai cred că, la toate vîrstele, matematica te învață să gîndești, îți formează spiritul, te maturizează. Sînt convins că ea dă omenirii, în fiecare zi, mai multă înțelepciune.

MARC JAMEUX
fizician
Marsilia

DESPRE TINEREȚE

Matematica stă azi în centrul bătăliei pentru cunoașterea lumii și pentru înzestrarea omului cu tehnica menită să-i înlesnească existența. În raport cu oamenii care o realizează, știința noastră este o formă de viață spirituală în necontenită înnoire, într-o neobosită frămîntare orientată spre învingerea dificultăților care pîndesc de pretutindeni opera lor. Este din ce în ce mai mult o știință a tinereții. Nu întîmplător cei mai îndrăzneți și mai eficienți tineri matematicieni ai noștri cultivă cu egală pasiune muntele și primejdiile lui. Ei trăiesc intens efortul concentrat și deseori savant al ascensiunii care, ca și știința, le dă puternica satisfacție de a domina, de sus, zările.

Matematica este una din formele de viață creatoare, prin care omul se dăruiește societății.

Frumos spune profesorul Gołab că matematica este, ca și experiența, mereu nouă și plină de surprize, mai ales cînd interpretările ei se apleacă asupra fenomenelor rebele. De aceea și Bogoljub Stanković se ridică, cu dreptate, împotriva asimilării matematicii cu mașina de calcul.

Matematica este, desigur, un limbaj, un limbaj vrăjit, după cuvintele lui Marc Jameux, dar nu e un joc, ci un foc permanent care pătrunde în inima realit[illegible] spune doctorul Molnar. El arde [illegible]tinei și dă aripi noului și progresului universal.

OCTAV ONICESCU
membru al Academiei
R.S. România

Anchetă realizată de H. LEREA

În sanctuarul calculului electronic, acolo de unde omenirea așteaptă răspunsul la toate întrebările pe care și le-a pus ori nu și le-a pus încă.

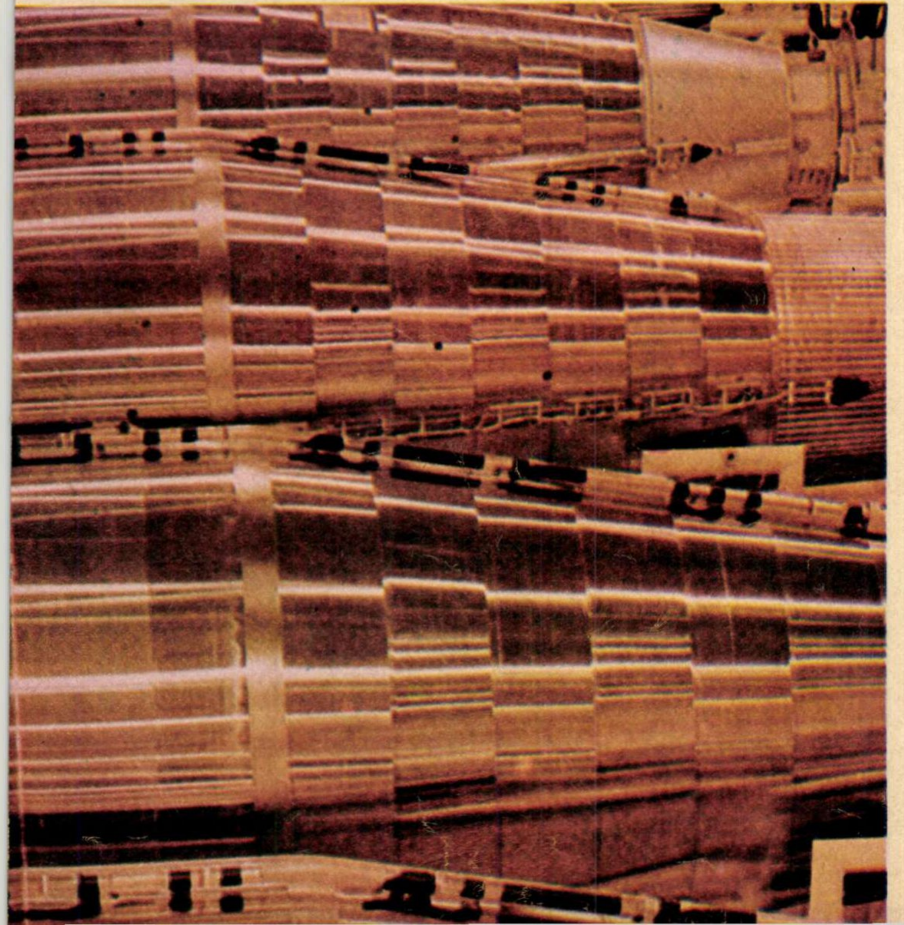

UN RITM UIMITOR

La începutul acestui an existau în întreaga lume 57 000 de calculatoare electronice. La sfîrșitul lui 1968 se vor afla în funcțiune 85 000. În curînd, pentru a le putea număra va fi nevoie de o mașină de calcul!

VREAU ȘI EU UN CALCULATOR ELECTRONIC!

Cît costă un exemplar din acele aparate electronice ale căror capacități matematice ne uimesc? Depinde. Cele mai... ieftine coboară pînă la 40 000 de dolari, pe cînd scumpe se numesc cele care costă 4—6 milioane. Pe care să vi-l împachetăm?

ÎNCHIRIAȚI UN CALCULATOR

Nimic mai simplu. Cine nu-și poate permite să cumpere un calculator electronic sau întreprinderea care ar folosi un asemenea aparat numai o mică parte a anului preferă să închirieze o mașină de calcul. Prețul: între 900 și 150 000 de dolari pe lună.

DAȚI-MI, VĂ ROG, O ORĂ DE CALCUL ELECTRONIC!

Da, mașina de calculat se poate închiria și cu ora. Ca urmare a răspîndirii tot mai largi a calculului electronic, costul unei ore de lucru pentru același tip de mașină a scăzut de la 130 de dolari în 1957 la 8,75 dolari. Se consideră că în 1980 ora de calcul electronic va ajunge la 10 cenți.

MINIATURI

O adevărată întrecere are loc pe plan mondial în ce privește miniaturizarea mașinilor de calcul. Un loc foarte avantajos ocupă realizările firmelor britanice «Elliott-Automation» și «Hulett-Packard Ltd.» ale căror produse se caracterizează printr-o construcție microminiaturală foarte compactă, cu toate că performanțele unora dintre ele sînt comparabile cu ale celor mai mari mașini de calcul.

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

DIN STEJAR, STEJAR RĂSARE...

Scenariul de Lt. col. Mircea CAMBOZIE
Ilustraţii Gh. CĂLĂRAŞU

După o faptă reală petrecută în luna august 1968.

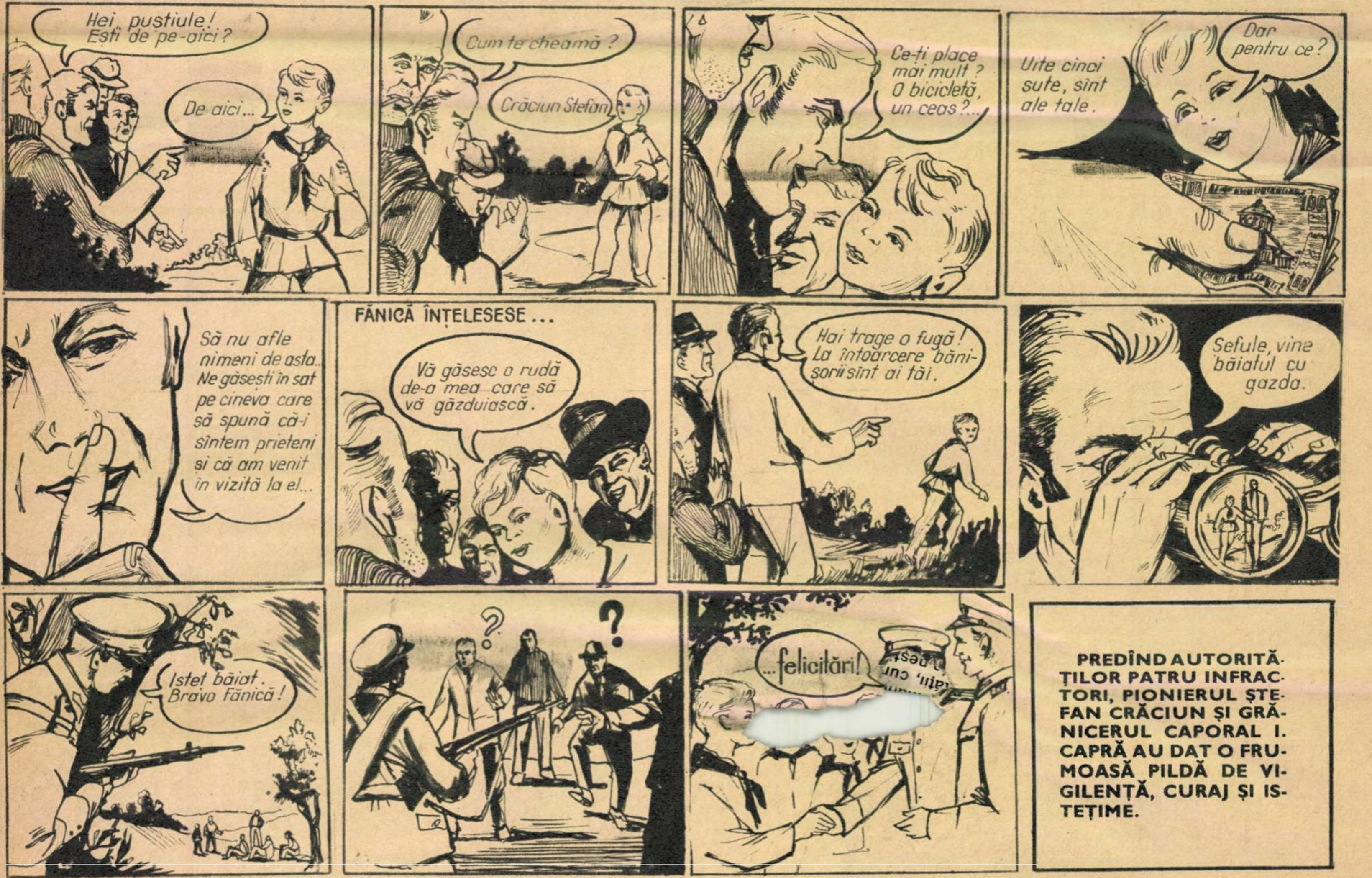
Hei, puştiule! Eşti de pe-aici?
De aici...
Cum te cheamă?
Crăciun Ştefan.
Ce-ţi place mai mult? O bicicletă, un ceas?...
Uite cinci sute, sînt ale tale.
Dar pentru ce?
Să nu afle nimeni de asta... Ne găseşti în sat pe cineva care să spună că-i sîntem prieteni şi că am venit în vizită la el...
FĂNICĂ ÎNŢELESESE...
Vă găsesc o rudă de-a mea care să vă găzduiască.
Hai trage o fugă! La întoarcere bănişorii sînt ai tăi.
Sefule, vine băiatul cu gazda.
Isteţ băiat. Bravo Fănică!
?
?
...felicitări!

PREDÎND AUTORITĂŢILOR PATRU INFRACTORI, PIONIERUL ŞTEFAN CRĂCIUN ŞI GRĂNICERUL CAPORAL I. CAPRĂ AU DAT O FRUMOASĂ PILDĂ DE VIGILENŢĂ, CURAJ ŞI ISTEŢIME.

ATANASIE TOMA

REVANŞA

ROMAN FOILETON

(6)

După douăzeci de ani nimeni nu-şi mai amintea la Reno de Tex. Orăşelul, tipic pentru zona centrală a Nevadei, trăia din comerţul de vite şi număra în anul 1909 aproape 15 000 locuitori. Era totuşi ceea ce se numeşte un oraş important, pentru că aici îşi dădeau întîlnire oamenii de afaceri din centrul statului, fie că erau proprietari de plantaţii, turme sau puţuri cu petrol. Cum se întîmpla de obicei pe la începutul acestui secol în Statele Unite, acolo unde se învîrteau afaceri şi se mînuiau mulţi bani, foiau aventurierii de tot soiul. La fel se petreceau lucrurile şi la Reno unde mai degrabă puteai angaja zece indivizi dispuşi să ucidă pentru cîţiva dolari, dar foarte greu găseai un om gata

sa muncească. Se apropia scadenţa şi Tex tot nu reuşise să înceapă construcţia stadionului în care urma să se desfăşoare «meciul secolului».

— Dacă aş găsi pe cineva cunoscut pe aici — se plîngea Tex către bătrînul Morisson — altfel ar sta lucrurile... Parcă au intrat în pămînt cu toţii...

Îşi pierdeau vremea cutreierînd salloon-urile din Reno — mai toate de proastă reputaţie — doar doar vor găsi cîţiva tîmplari. Aşa se face că într-o seară l-au cunoscut la salloon-ul «Cocoşul galic» pe «Billy trişorul».

Era noapte tîrziu şi la o masă de lîngă tejgheaua de zinc se juca pocker american. Billy era un vlăjgan cu înfăţişare de copil — poate din cauza capului său rotund, ca o pîine, şi a ochilor mari, miraţi şi naivi.

Billy era cunoscut în Nevada, ca un cal breaz. Circulau pe seama sa fel de fel de poveşti. Se spunea printre altele că dacă Billy vrea, poate să cîştige o avere numai într-o noapte de joc. Cu toate acestea Billy n-avea niciodată bani şi muncea cu ziua pe la ferme. În seara aceea Billy era «montat». Făcea ce făcea şi întotdeauna cel care pierdea era un fermier mărunt şi gras care transpira de parcă ar fi stat lîngă un cuptor încins. Clienţii salloon-ului atraşi de «recitalul» oferit de Billy se adunaseră în jurul mesei de joc. Tăcuţi, cu cîte un licăr de satisfacţie în ochi, priveau cum teancul de bancnote scade din faţa fermierului ai cărui

obraji roşii se făceau tot mai pămîntii pe măsură ce teancul de dolari creştea în dreptul lui Billy.

— Eşti un porc, Billy! Trişezi! — strigă exasperat fermierul.

Jignit, Billy s-a ridicat de pe scaun, cu mîinile ridicate:

— Chemaţi şeriful să mă caute... Dacă găsiţi la mine cărţi măsluite, să fiu spînzurat pînă în

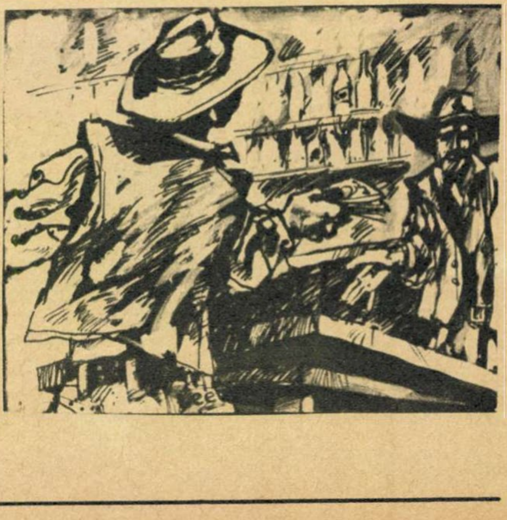

SPORT

TABELA DE MARCAJ

Un joc de mare spectacol: OINA!

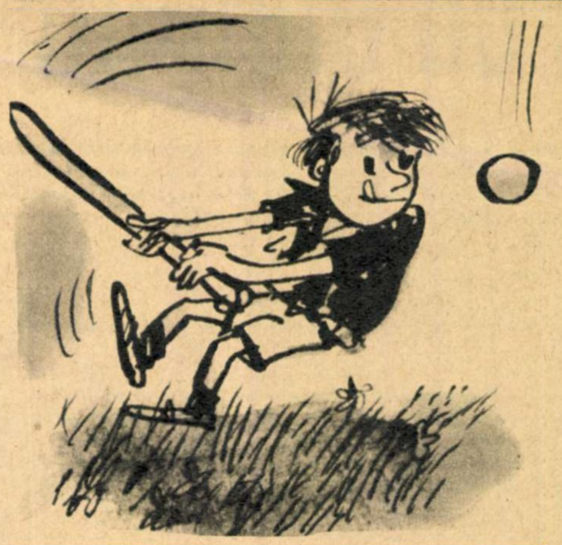

«Și toamna poate fi... o primăvară». Și dacă se mai îndoiește cineva de valabilitatea acestui vers al entuziasmului, îi putem aduce argumente mai sigure. Joi, 24 octombrie, minuscula gară din Mangalia a cunoscut un freamăt deosebit, asemănător unei brize primăvăratice. Sute de elevi de la Școala generală «Drum nou» și de la Liceul din localitate au întîmpinat cu brațele pline cu flori pe finaliștii participanți la primul campionat republican de oină al elevilor, ediția 1968.

O comandă scurtă și elevii Școlii speciale de marină dau onorul. Urmează aplauzele furtunoase ale celor peste 800 de spectatori, elevi și pionieri din județul Constanța, aplauze care, într-un fel sau altul, au fost prezente în toate cele trei zile de desfășurare a «ostilităților» sportive. Firesc, din primele clipe, în tribune s-au format galerii ale uneia sau alteia dintre echipe, au existat favoriți... Simpatizații «oficiali», elevii Școlii generale din Curcani-Turnu Roșu și-au pierdut «penele» una cîte una de-a lungul competiției, justificînd prin locul al VIII-lea, ocupat în clasamentul final, proverbul «Cine rîde la urmă... este din Olteni-Teleorman...»

Pe cele două terenuri din incinta stadionului din Mangalia, tabela de marcaj făcea salturi acrobatice, uneori în coloana rezervată unei singure echipe, alteori de ambele părți. Se șoptea primprejur că briza, care și-a făcut simțită din plin prezența în aceste zile, a ținut numai cu unii și deloc cu alții. Acesta să fie oare motivul că unii favoriți (reprezentanții Școlii generale din Copăceni, de pildă) au ocupat locurile de pe la sfîrșitul clasamentului? Primii trei cîștigători, în ordine (1. Olteni-Teleorman; 2. Avrămeni-Sibiu, 3. Botoșani) spun că nu. Căpitanul echipei devenită campioană republicană mi-a destăinuit că la Școala generală din Olteni-Teleorman «briza pregătirilor» suflă încă din 1963, cînd a luat ființă echipa de oină a școlii. Ultimul meci disputat în cadrul campionatului, în turneu simplu cu botoșănenii, s-a finalizat într-un frumos 8—2 și le-a adus oltenenilor mult rîvnita cupă. După meci, fericiții cîștigători s-au declarat — cu toată modestia — doritori de a susține întreceri cu echipe din cît mai multe județe ale țării. Anul acesta au fost 15 echipe finaliste. La ediția 1969 urăm noilor campioni cît mai mulți adversari, mai ales că jocurile de oină au o frumoasă tradiție care se cere păstrată și retransmisă în toată frumusețea ei.

CORNEL STAN

MOZAIC OLIMPIC

● **Printre sportivii delegației noastre la J.O. din Mexic s-au aflat și doi elevi,** Cornelia Popescu și Csaba Doja. **Ei au reușit să realizeze baremul cerut de regulamentul Ministerului Învățămîntului: acela de a acumula, prin performanțele obținute an de an în perioada dintre J.O., cinci cercuri, cu drept de răsplată: participarea la J.O. (fiecare performanță fiind dotată cuucerc). Acest regulament al Ministerului Învățămîntului rămîne valabil și pentru viitoarea olimpiadă — München-1972. Așa că... atenție, amatori!**

● **Celebra gimnastă cehoslovacă** Vera Ceaslavska **(de două ori medalia olimpică de aur — Tokyo 1964, Mexic 1968), dorind să se căsătorească cu un compatriot, atletul** Josef Odlozil, **și-a dat seama că nu poate să-și invite prietenii la acest eveniment, deoarece ei sînt din țări diferite și mult depărtate de Cehoslovacia. Atunci a hotărît ca nunta să aibă loc în satul olimpic din Mexico. Se spune că a fost cea mai mare nuntă, la care au participat peste 7 000 de prieteni.**

SPORT

zori de copacul de la poarta cimitirului din Reno. Dacă nu găseşte nimic însă!... zise Billy, privindu-l ameninţător pe grăsun.

Fermierul fu nevoit să tacă, însă un drăcuşor din Billy nu se astîmpăra şi le făcu cu ochiul, complice, celor care priveau. Fermierul pierdea mereu şi la un moment dat, înfuriat, s-a sculat de la masă, s-a dus la bar unde a dat peste cap, unul după altul, trei pahare cu wisky, apoi a încălecat pe cal şi a plecat în galop însoţit de rîsetele oamenilor aflaţi de faţă. Billy a strîns teancul de bancnote, le-a numărat tacticos, apoi a făcut din ele şapte pachete egale.

— Voi, cei de colo, veniţi la mine!

Erau şase cow-boy, cam rufoşi, care se pregăteau în seara aceea să părăsească oraşul.

— Voi aţi lucrat la grăsunul de Ringo?

— Da, senor — mormăi un mexican negricios, care privea cruciş.

— Cît v-a plătit?

— Pentru trei luni de zile numai cîte patruzeci şi cinci de dolari, senor.

— Şi cît trebuie să vă dea?

— Ne înţelesesem cu o sută de dolari, continuă mexicanul.

— Ţine de la mine diferenţa — spuse cu un aer indiferent Billy şi îi întinse mexicanului unul din teancurile de dolari din faţă.

Făcu acelaşi lucru cu fiecare din ceilalţi cinci cow-boy păcăliţi de Ringo — numit de oamenii din partea locului «Ringo cel negru» din pricina inimii lui de cîine.

După ce-i despăgubi cu largheţe pe cei şase cow-boy, Billy privi lung teancul de bancnote rămas în faţa sa pe masă, apoi, hotărît, îl luă în mînă şi îl aruncă pe tejgheaua de la bar.

— Ţine-i, patroane, la tine! Şi cînd vin pe aici băieţii care lucrează la Ringo, dă-le să bea în contul meu, că îi plăteşte tare prost porcul ăla gras şi băieţii crapă de foame şi sete.

În seara aceea Tex şi Billy au devenit prieteni.

— Îmi trebuie o bucată de pămînt pe aici, prin jurul oraşului — i-a spus Tex lui Billy după ce au băut împreună cîteva pahare.

— Vrei o fermă? — îl întrebă vlăjganul cu priviri de copil.

Tex oftă, amintindu-şi planurile cu care părăsise Alaska.

— Nu. Deocamdată, nu. Vreau să construiesc un stadion mare... Pentru un meci de box.

— Te pomeneşti că tu eşti ăla care vrea să-l pună să se bată pe un alb cu un negru?

— Eu sînt — răspunse Tex, neştiind dacă treaba aceasta îi va face plăcere sau nu lui Billy.

— O.K., bătrîne! Sînt omul tău. Cunosc pe cineva care o să-ţi dea bucata de pămînt care îţi trebuie.

Dimineaţa, Tex, Morisson şi Billy porneau călări către ranchul lui Rodriguez, aflat la trei sau patru mile la sud de Reno. Era o zi înăbuşitoare, dar drumul era plăcut, căci trecea printr-o pădurice deasă de răşinoase cu ace mari.

(Va urma)

»lacul cu elefanţi«

Ajunşi în apropierea «Lacului cu elefanţi», grupul curajoşilor exploratori îşi ridică tabăra. Dar iată că a doua zi elefanţii iau prin surprindere pe cei ce-au venit să le cunoască tainele. Carabinele intră fără întîrziere în acţiune. Dar cutezanţa îşi cere preţul ei; prins de către un elefant care îşi dezlănţuie toată furia, negrul Pongo îşi pierde viaţa, fără ca nimeni să-i mai poată veni în ajutor.

Pînda cu capcane începe în ziua următoare. Toţi sînt sub impresia tragediei din ajun.

Scenariul: VAL TEBEICA

Ilustraţii: POMPILIU DUMITRESCU

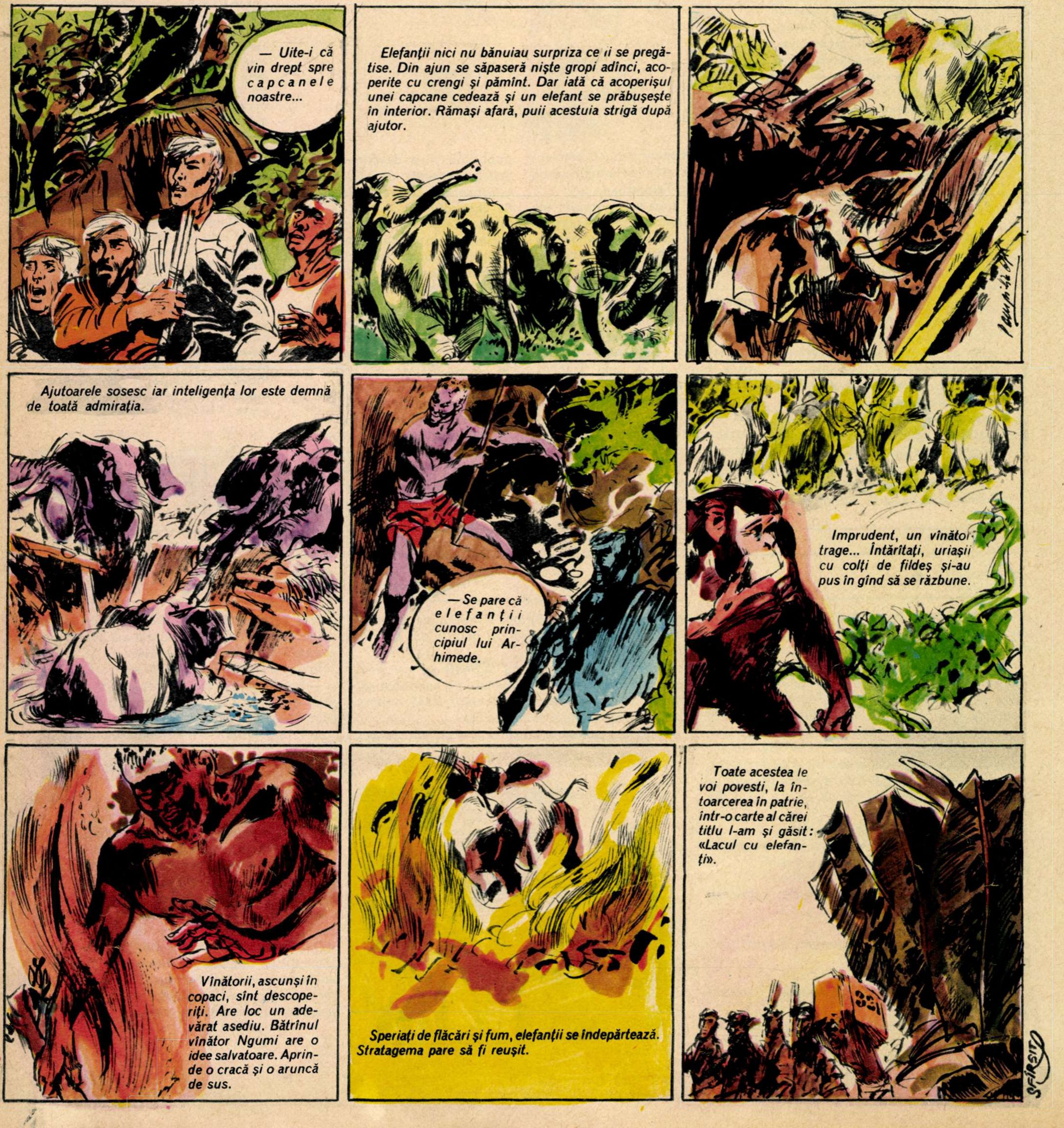
— Uite-i că vin drept spre capcanele noastre...
Elefanţii nici nu bănuiau surpriza ce li se pregătise. Din ajun se săpaseră nişte gropi adînci, acoperite cu crengi şi pămînt. Dar iată că acoperişul unei capcane cedează şi un elefant se prăbuşeşte în interior. Rămaşi afară, puii acestuia strigă după ajutor.
Ajutoarele sosesc iar inteligenţa lor este demnă de toată admiraţia.
— Se pare că elefanţii cunosc principiul lui Arhimede.
Imprudent, un vînător trage... Întărîtaţi, uriaşii cu colţi de fildeş şi-au pus în gînd să se răzbune.
Vînătorii, ascunşi în copaci, sînt descoperiţi. Are loc un adevărat asediu. Bătrînul vînător Ngumi are o idee salvatoare. Aprinde o cracă şi o aruncă de sus.
Speriaţi de flăcări şi fum, elefanţii se îndepărtează. Stratagema pare să fi reuşit.
Toate acestea le voi povesti, la întoarcerea în patrie, într-o carte al cărei titlu l-am şi găsit: «Lacul cu elefanţi».
SFÎRŞIT

DEȘI ZIUA DIN CARE POT FI TRIMISE BREVETELE LA CONCURSUL MINITEHNICUS A FOST FIXATĂ PENTRU DATA DE 1 DECEMBRIE 1968, primele brevete au început să sosească în redacție la 27 OCTOMBRIE a.c. Dăm aci numele cîtorva dintre acești viitori concurenți: NEZBEDA VILIAM — Anina, SOARE C. TINEL — Pitești, DĂSCĂLESCU VICTOR — București, TITA ȘTEFAN — Cîmpulung Moldovenesc, ROȘIANU ADRIAN — Oradea.

Numărul total de brevete primit numai în ziua de 27 octombrie este de 22. Ne bucură această grabă a voastră, care ne dovedește încă o dată că MINITEHNICUS e unul dintre prietenii voștri cei mai prețuiți.

✻

TEHNICA ÎN FILATELIE

Continuăm emisiunile cu tematică: Republica San Marino a pus în circulație o frumoasă serie reprezentînd începuturile locomotivelor cu aburi.

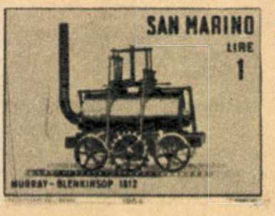

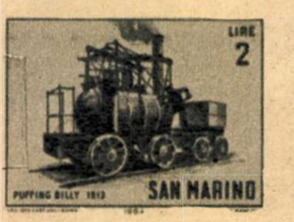

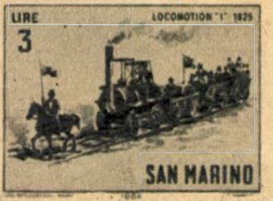

CLUBUL LOGICIENILOR (2)

Profesorul universitar EDMOND NICOLAU vă propune două probleme în cadrul concursului inițiat de «Clubul logicienilor». Nu uitați! **Primele 5 răspunsuri luate în ordinea celor mai bune vor fi premiate.** Trimiteți răspunsurile specificînd: PENTRU CLUBUL LOGICIENILOR Nr... (aci veți pune numărul corespunzător seriei la care participați).

Peste două săptămîni, la viitoarea întîlnire, vom publica PRIMII 5 CÎȘTIGĂTORI (seria 1).

PROBLEMA FIRELOR DE PĂR

— Distanța aproximativă dintre două fire de păr este 0,7 mm.

— Foarte interesant. Poți spune și cîte fire de păr are un om pe cap?

— Dacă aproximăm capul printr-o sferă cu diametrul de 20 cm, ținînd seama, bineînțeles, de suprafața acoperită efectiv cu păr, putem calcula foarte ușor: aria acestei sfere e de circa 1 200 cm².

— Ceea ce înseamnă că avem pe cap cel mult două sute de mii de fire de păr.

— Atunci, spune-mi, te rog, care vor fi orașele de pe glob în care, cu siguranță, există doi oameni care să aibă exact același număr de fire de păr pe cap?

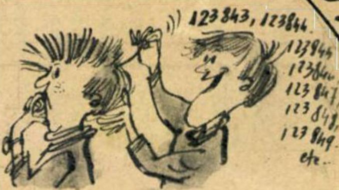

FIȘELE

Pe masă, unchiul Tudor a așezat trei grupuri de fișe, format fiecare din cîte două fișe colorate numai pe o parte: într-un grup, cele două fișe sînt roșii, în altul sînt negre, iar în al treilea una e roșie și alta neagră. Bineînțeles, fișele sînt aranjate cu culoarea în jos.

Anton se apropie de masă și se întreabă:

Care e numărul minim de fișe ce va trebui să ridic spre a identifica cele trei grupe?

IMPORTANT!

Radiodifuziunea română, în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor, organizează ediția a II-a a concursului republican prin radio...

EXPEDIȚIE PIONIEREASCĂ!

O pasionantă întrecere care va aduce în fața microfoanelor, bilunar, selecționatele pionierilor din 40 de orașe, cuprinzînd toate județele țării.

În concurs: probe școlare (istorie, geografie, matematică, literatură română), de laborator, de istețime și fantezie, sport și muzică.

Cîștigătorii vor primi numeroase premii, individuale și colective.

Profesor examinator: scriitorul **MIRCEA SÎNTIMBREANU**. Primul concurs se va transmite marți, 19 XI, ora 14,10 pe programul I și, în reluare, luni 25 XI ora 10,30, pe programul II.

DECOR... ALB

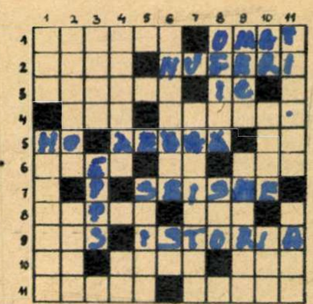

ORIZONTAL: 1 Moby Dick din romanul lui Melville — Haina albă a iernii. 2. A pictat pînza «Transport de buți iarna.» — Floare albă acvatică (pl) 3. Nici măcar un om de zăpadă! — Pană... de lemn! 4. Localitate în Iran. — Arbori cu flori albe, frumos mirositoare. 5. Destul (interjecție) — Limpezi — Din lut! 6. Rege legendar. — În lege — Însă (interjecție de origine orientală). 7. Cutremure. 8. Pînă-n pînzele albe! — Localitate în Italia. 9. Cu blană albă ca Fram — Ne învață despre marea bătălie dată de moldovenii conduși de Ștefan cel Mare la Războieni sau Valea Albă la 26 iunie 1476 ora 15. 10. Nota diapazonului — Același rege legendar sub altă denumire. — În întregime. 11. Cum ar fi... perioada glaciară cînd pămîntul era acoperit cu o calotă albă de gheață. — Secret.

VERTICAL: 1. Numiți și «albișori» în popor (fig. sing). — Erou din mitologia greacă care s-a angajat să curețe marile grajduri ale lui Augias în care se găseau printre miile de vite și «trei sute de tauri cu picioarele albe ca omătul și doisprezece tauri albi ca lebedele». 2. «Întăritor» pentru albituri. — Un alb... negru, într-un binecunoscut basm de Ion Creangă, cu prescurtare populară. 3. Tăiș la o armă «albă» — Localitate în S.U.A. 4. Compozitor român, autorul liedului «Darul culorii albe». — Unu — unu la un joc... alb-negru! 5. Adăpost pentru ei și ciobani. 6. Ursul alb, iepurele alb, hermina — Un început de senin. 7. Suflat cu argint. 8. A deveni palid. — Specie de trilobiți. 9. Cu scor... alb! — A îngheța de frig. 10. 100 m² — Albu — Atom încărcat cu electricitate. 11. «Cusută cu ață albă» — «Zăpadă» artificială.

DICȚIONAR LA ÎNDEMÎNĂ: DAS, NAO, EPPS

TRIUNGHIURILE

Înscrieți în fiecare cerculeț cîte un număr de la 1 la 9 (fără să se repete) ca să obțineți pe fiecare latură a triunghiurilor suma de 18.

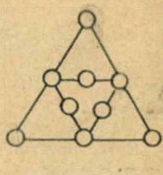

Plăcerea de a citi nu cunoaște piedici. Ilustrația pe care o vedeți este grăitoare în acest sens și reprezintă o imagine dintr-o expoziție mobilă de specialitate, din Republica Federală a Germaniei. Întîlnirea omului cu cartea, setea sa de cunoaștere, așa cum s-a înfățișat de-a lungul veacurilor, este prezentă în originala expoziție prin grafică, fotografii și desene.

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu
VLAICU BÂRNA

9

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Mihai Vodă înfruntă uriașa oaste turcească a lui Mustafa Pașa, la care se adaugă armata hanului tătar Gherai, zădărnicind intenția turcilor de a-l așeza în scaunul Țării Românești pe Bogdan, fiul lui Iancu Sasu din Moldova.

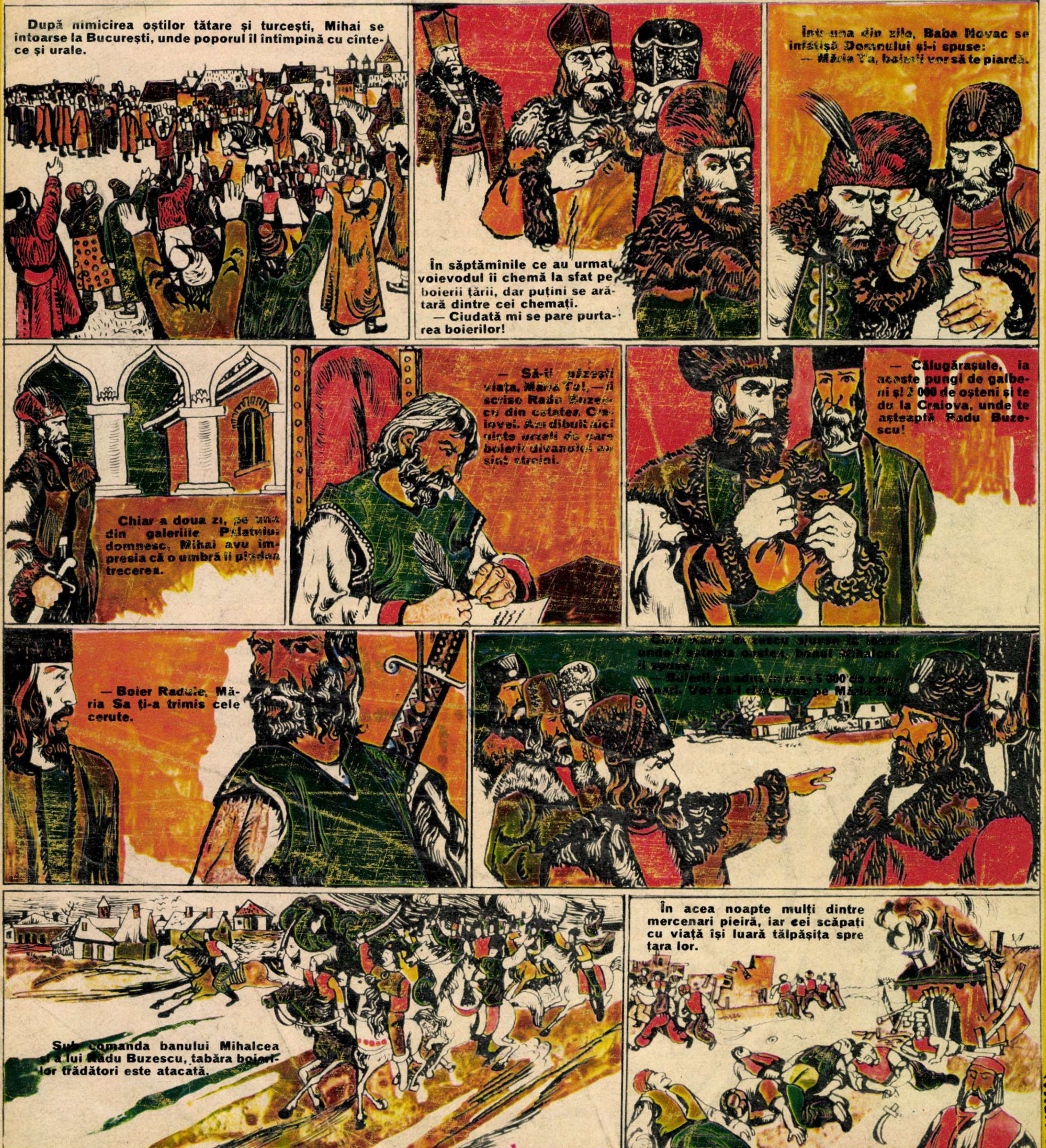
După nimicirea oștilor tătare și turcești, Mihai se întoarse la București, unde poporul îl întîmpină cu cîntece și urale.
În săptămînile ce au urmat voievodul îi chemă la sfat pe boierii țării, dar puțini se arătară dintre cei chemați.
— Ciudată mi se pare purtarea boierilor!
Într-una din zile, Baba Novac se înfățișă Domnului și-i spuse:
— Măria Ta, boierii vor să te piardă.
Chiar a doua zi, pe una din galeriile Palatului domnesc, Mihai avu impresia că o umbră îi pîndea trecerea.
— Să-ți păzești viața, Măria Ta!, — îi scrise Radu Buzescu din cetatea Craiovei. Am dibuit aici niște urzeli de care boierii divanului nu sînt străini.
— Călugărașule, ia aceste pungi de galbeni și 3 000 de oșteni și te du la Craiova, unde te așteaptă Radu Buzescu!
— Boier Radule, Măria Sa ți-a trimis cele cerute.
Cînd Radu Buzescu ajunse la locul unde-l aștepta oastea, banul Mihalcea îi spuse:
— Boierii au adus în oaste 5 000 de mercenari. Vor să-l răstoarne pe Măria Sa.
Sub comanda banului Mihalcea și a lui Radu Buzescu, tabăra boierilor trădători este atacată.
În acea noapte mulți dintre mercenari pieiră, iar cei scăpați cu viață își luară tălpășița spre țara lor.

(VA URMA)

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ,